

Sveučilište u Zadru
Odjel za sociologiju

**ZDRUŽENI DOKTORSKI STUDIJ SOCIOLOGIJE
REGIONALNOG I LOKALNOG RAZVOJA**

Zadar, travanj 2010.

SADRŽAJ

1. Uvod	3
1.1. Razlozi za pokretanje studija	3
1.2. Dosadašnje iskustvo predlagača u provođenju poslijediplomskih studija	7
1.3. Otvorenost prema pokretljivosti studenata	8
2. Opći dio	9
2.1. Naziv studija, znanstveno područje, polje i grana	9
2.2. Nositelj studija i suradne ustanove koje sudjeluju u pokretanju i izvođenju doktorskog programa	9
2.3. Institucijska strategija razvoja doktorskog programa	11
2.4. Ciljevi združenog doktorskog studija	12
2.4.1. Institucijski ciljevi	13
2.5. Inovativnost doktorskog programa	13
2.6. Uvjeti upisa na studij	15
2.7. Kriteriji i postupci odabira polaznika/ca	16
2.7.1. Kriteriji odabira polaznika/ca	16
2.7.2. Postupci odabira polaznika/ca	16
3. Opis programa	17
3.1. Struktura i organizacija doktorskog programa	17
3.1.1. Struktura programa	18
3.1.2. Razrada ECTS bodova	20
3.1.2.1. Ritam studiranja i obveze studenta/ice	23
3.1.2.2. Ritam i obveze studenata/ica u punom radnom vremenu	23
3.1.2.3. Ritam i obveze studenata/ica s djelomičnim radnim vremenom	24
3.1.3. Završetak studija	24
3.1.4. Uvjeti nastavka studija u slučaju prekida studija	25
3.1.5. Duljina razdoblja studiranja	25
3. 2. Ishodi učenja	26
3. 3. Mentorski sustav	27
3. 4. Opis obveznih predmeta	28
3.4.1. Razvoj u perspektivi socioloških teorija	28
3.4.2. Teorije regionalnog i lokalnog razvoja	30
3.4.3. Kvantitativne metode istraživanja	32
3.4.4. Kvalitativne metode istraživanja	33
3.4.5. Nacrt istraživanja	35
3.5 Način polaganja ispita	37
3.6. Način praćenja sustava za osiguranje kvalitete	37
4. Uvjeti izvođenja studija	37
4.1. Mjesta izvođenja studijskoga programa	37
4.1.1. Podatci o prostoru i opremi predviđenima za izvođenje studija	37
4.1.2. Nastavnički kabineti	37
4.1.3. Uredski prostori	38

4. 2. Kadrovski resursi	38
4. 3. Biografski i bibliografski podatci o nastavnicima i suradnicima koji će sudjelovati u izvođenju studija	38
4. 4. Optimalan broj studenata	67
4. 5. Procjena troškova studija po polazniku/ci	67
4. 6. Financiranje studijskog programa	67
4. 7. Kvaliteta studijskog programa	67

1. UVOD

1.1. Razlozi za pokretanje studija

Svrha poslijediplomskog doktorskog studija što ga kao združeni studij pokreću Sveučilište u Zadru (Hrvatska) i Sveučilište u Teramu (Italija) jest stjecanje međunarodno priznatog doktorata iz sociologije regionalnog i lokalnog razvoja utemeljenog na znanstvenom istraživanju i najnovijim znanstvenim spoznajama društvenih znanosti koje se bave problematikom vezanom uz regionalni i lokalni razvoj. Poslijediplomski doktorski studij Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja pokreće se u skladu s preporukama Kopenhaške deklaracije (2002)¹, Berlinskog priopćenja (2003), Lisabonske strategije (2005)², Bergenskog priopćenja (2005) i Londonskog priopćenja (2007). Riječ je o dokumentima koji, u kontekstu globalnog povećavanja kompetitivnosti europskih sveučilišta, ističu važnost pokretanja međunarodnih združenih doktorskih programa (EUA, 2007)³. Smatra se da takvi programi potiču najbolje studente/ice i mlade istraživače/ice na mobilnost i prikupljanje međunarodnih iskustava.

U širem kontekstu, međunarodni se združeni doktorski programi smatraju najvažnijim generatorom internacionalizacije europskog obrazovanja i istraživanja. Takav status pripisuje im se zbog nedvojbeno važne uloge u poticanju međusveučilišne suradnje zasnovane na razvijanju međunarodnih iskustava u istraživanju i mentoriranju. No, važnim se u jednakoj mjeri smatraju i zbog poticanja razvoja vještina nužnih za transfer novih znanja iz jedne sredine u drugu.⁴ Na taj se način, između ostaloga, povećavaju i mogućnosti zapošljavanja unutar sveučilišnih zajednica, i to ne samo unutar onih koje pripadaju europskom prostoru obrazovanja, nego i onih koji su izvan njega. Ovakav se razvoj događaja priželjkuje stoga što Europa ima bogato kulturno, znanstveno i istraživačko naslijeđe, za koje se smatra da danas više ne dostiže punu razvijenost svojih potencijala.

Kao što je razvidno iz prethodno rečenog, zamisao o stvaranju Europskog istraživačkog prostora (ERA), umnogome počiva na elementu povećanja kvalitete doktorske izobrazbe, posebno u združenim studijima u kojima sudjeluju institucije iz različitih zemalja. Udruživanje znanstvenih, istraživačkih i nastavnih potencijala Sveučilišta u Zadru (Hrvatska) i Sveučilišta u Teramu (Italija) posve se uklapa u gore prikazanu strategiju Europske unije. Ovakvim udruživanjem potencijala dvaju sveučilišta omogućuje se ostvarenje dodatne

¹ Kopenhaška deklaracija ističu potrebu veće suradnje među europskim zemljama: zalaže se za poticanje mobilnosti, međusobno priznavanje kompetencija i kvalifikacija, te naglašava osiguravanje kvalitete. U duhu tih naputaka, u ovom se elaboratu predlaže osnivanje združenog doktorskog studija Sveučilišta u Teramu (Italija) i Sveučilišta u Zadru (Hrvatska). Studij će se utemeljiti na znanstvenim istraživanjima na razini koja odgovara europskim i svjetskim standardima.

² Lisabonska strategija označava akcijski i razvojni plan Europske unije (EU) kojemu je cilj da Unija do 2010. godine postane društvo s najdinamičnijim i najkonkurentnijim gospodarstvom na svijetu. Naglašava se dimenzija održivog razvoja, temeljenoga na znanju: polazi se od toga da će održivi razvoj, koji se zasniva na socijalnoj uključenosti i očuvanju okoliša, nuditi brojnija i kvalitetnija radna mjesta. Europsko vijeće prihvatilo je ovaj plan u ožujku 2000. godine u Lisabonu. Prema tada donesenoj Lisabonskoj deklaraciji, potrebno je uspostaviti novu sinergiju između obrazovanja, istraživanja i inovacija, pri čemu se poslijediplomski doktorski studiji smatraju najprikladnijim oblikom izravnog i smislenog uključivanja sveučilišta u taj proces.

³ Više o utjecaju spomenutih dokumenata na suvremene koncepcije združenih studija vidi u tekstu Melite Kovačević (2007).

⁴ Prema raspravama vođenim na seminaru BFUG-a (*Bologna Follow-Up Group*) održanom u Mantovi, u travnju 2003. godine, združeni doktorski programi vide se „kao ključna poveznica EHEA-e (*European Higher Education Area*) i ERA-e (*European Research Area*)“ (Kovačević, 2007, 12). Pritom je uspostava združenih programa prepoznata kao način lakšeg uspoređivanja i vrednovanja doktorskih programa.

kvalitete i jednog i drugog partnera u združenom studiju, a također i lokalnih sredina u kojima djeluju. Naime, cjelina predviđenog združenog studija ne predstavlja tek zbroj mogućnosti obaju sveučilišnih partnera, nego novu kvalitetnu cjelinu koja proizlazi iz procesa združivanja. Uz znanstvene, istraživačke i nastavne potencijale, ona uključuje i snažno zastupljene elemente lokalnog i regionalnog razvoja utemeljenog na transferu znanja.

U potonjem smislu, cilj združenog doktorskog studija Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja jest objediniti znanstvene, istraživačke i nastavne potencijale dvaju sveučilišta (u Zadru i Teramu), koja igraju iznimno važnu razvojnu ulogu u svojim regijama. Valja uz to napomenuti da su razvojne strategije regija u kojima se ova sveučilišta nalaze usklađene sa sugestijama tzv. Zelenog dokumenta Europske komisije, objavljenoga u travnju 2007. godine, pod nazivom „Europski istraživački prostor: nove perspektive“.⁵ Isto tako, program združenog doktorskog studija Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja usklađen je s nacionalnim prioritetima i potrebama za stručnjacima/kinjama iz područja sociologije, kao i s čl. 78. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, te sa Strategijom Sveučilišta u Zadru.

Sveučilište u Teramu (Italija) osnovano je 1993. godine, upravo s namjerom da pomogne regionalnom i lokalnom razvoju u talijanskoj pokrajini Abruzzo. U proteklih 17 godina, ta je misija izuzetno uspješno ostvarena. Sveučilište u Teramu je, naime, danas prepoznato u Italiji, ali i izvan nje, po znanstvenim doprinosima i transferu znanja u područjima poljoprivrede i veterine, te po pospješivanju proizvodnje kvalitetne hrane i vina, utemeljene na tradicionalnim znanjima zajednice. Ključnu ulogu u jačanju kreativnih potencijala i industrijâ utemeljenih na tradicionalnim znanjima zajednice, odigrao je upravo doktorski studij Socijalnih politika i lokalnog razvoja. Riječ je o studiju što ga na Sveučilištu u Teramu izvodi Odjel teorije i prakse društvenog razvoja, s kojim Odjel za sociologiju Sveučilišta u Zadru pokreće združeni doktorski studij Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja obrazložen u ovom elaboratu.

Sveučilište u Zadru idealan je partner Sveučilištu u Teramu za ovakav doktorski studij, jer se njegova opća strategija zasniva na vrlo sličnoj viziji regionalnog razvoja. Zadarsko područje također predstavlja vrlo poticajno okruženje za razvoj programa koji se predlaže, jer je po više osnova usporedivo s onim u kojem su u prethodnim programima Sveučilišta u Teramu ostvareni zapaženi rezultati. Uz to, valja napomenuti da Sveučilište u Zadru ima dovoljan broj kvalitetnog znanstveno-nastavnog osoblja iz područja društvenih i humanističkih znanosti, kao i to da je strateški usmjereno na istraživanje otoka, priobalja i zaleđa u regiji, s naglaskom na transfer znanstvenih spoznaja u lokalnu sredinu. Na koncu, valja reći i to da se postojeći program predlaže na temelju dosadašnjih, vrlo pozitivnih iskustava u zajedničkoj suradnji sa Sveučilištem u Teramu.

Budući da navedeni doktorski studij združuje dva regionalna sveučilišna centra na dvije obale Jadrana, uklapa se i u kooperacijsku strategiju Europske komisije poznate kao *Cross-border-cooperation in the Adriatic region* (Prekogranična suradnja u jadranskoj regiji). Sveučilište u Teramu i Sveučilište u Zadru smatraju da, djelujući u gradovima koji su geografski orijentirani i prema moru i prema zaleđu, pokazuju brojne sličnosti i imaju zajedničke interese u konceptualizaciji strategija regionalnog i lokalnog razvoja. Isto tako, oba sveučilišta smatraju da su sposobna razviti doktorski program koji će obrazovati znanstveni pomladak, temeljeći ovo svoje uvjerenje na spoznajnom napretku već ostvarivanom u originalnim

⁵ Prema tom dokumentu, potrebno je otvoriti široku javnu i institucijsku raspravu o tome kako ostvariti Europski istraživački prostor koji će ispuniti potrebe i očekivanja znanstvene zajednice, gospodarstva i građana. Usporedi materijal dostupan na <http://ec.europa.eu/research/era/pdf/era_gp_final_en.pdf>.

znanstvenim istraživanjima obiju institucija.⁶ Jedan od očekivanih ishoda doktorskog studija jest stavljanje u prvi plan kvalitetnih znanstvenih istraživanja, na razini koja odgovara europskim i svjetskim standardima.

Združeni poslijediplomski doktorski studij Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja uspostavlja se na načelima Bolonjskog procesa. U ovom općem okviru, studij jamči kvalitetu iskustvom i znanstvenom produkcijom svih sudionika/ca u provođenju njegova programa. U organizacijskom smislu, studij je sročen tako da promiče suradnju ne samo sa sveučilištem s kojim se neposredno izvodi program, nego i s drugim sveučilištima i institutima u zemlji i inozemstvu. Riječ je o studiju koji je nastavak obrazovanja sociologa/inja nakon završenog preddiplomskog i diplomskog studija sociologije (sustav 3+2 ili 4 + 1), odnosno, nakon završenog četverogodišnjeg studija sociologije studenata koji su studirali prema obrazovnim programima važećim do 2005/2006. godine, a za koje se prema važećim propisima priznaje stupanj „magistar/magistra sociologije“.

Doktorski studij najviši je stupanj znanstvenog usavršavanja iz sociologije koji osposobljava polaznike/ce za obavljanje kompleksnih znanstveno-istraživačkih i visokostručnih poslova u području sociologije. Drugim riječima, studij osposobljava polaznike/ce za samostalno bavljenje znanstvenim radom, bilo u gospodarstvu i na pripremi javnih politika, bilo u smislu nastavka znanstvene djelatnosti u akademskom kontekstu. Studij pruža široku osnovu za kasnije znanstveno i profesionalno djelovanje, jer su u njega uključena brojna temeljna i primijenjena područja povezana s regionalnim i lokalnim razvojem. Studij uključuje stjecanje kompetencija za bavljenje temama kao što su odnos europeizacije i regionalnog/lokalnog razvoja (tzv. *multiscale governance*), uloga kreativnih industrija u kontekstu regionalnog i lokalnog razvoja, urbani razvoj s obzirom na kulturni identitet lokalne zajednice, teme socijalne kohezije i socijalne politike, razvoj civilnog društva i njegova uloga u lokalnoj zajednici i mnoge druge.

Osobit naglasak stavlja se na temeljito upoznavanje teorijskih i metodologijskih spoznaja u području. Ovo uključuje analitički konstrukt integracijskog potencijala, što je ključni pokazatelj za procjenu integracijske sposobnosti pojedine zemlje i regije. Isto tako, studij uključuje akcijska istraživanja u području regionalnog i lokalnog razvoja. I u jednom i u drugom smislu, doktorski studij predstavljat će ne samo doprinos osiguravanju znanstvenog podmlatka, nego imati i neposredne učinke na regionalni i lokalni razvoj već tijekom svog odvijanja.

U smislu konkretne provedbe, program studija realizira se kroz doktorske radionice s uvodnim predavanjima na pojedine teme, doktorske konferencije, studijske boravke i terenski rad. U skladu s bolonjskom koncepcijom studija, kao i naglascima nastajućeg Europskog kvalifikacijskog okvira (engl. *European Qualifications Framework*), naglasak je u studiju stavljen na znanstveno-istraživački rad. Naime, EKO (engl. *EQF*) na razini 8 za stjecanje doktorske titule predviđa 3 godine znanstveno-istraživačkog rada. Program studija predviđen ovim elaboratom organiziran je tako da u potpunosti uvažava ovaj zahtjev.

To znači da se u realizaciji programa osobito koristi intenzivan individualni mentorski rad usmjeren na uže znanstveno područje interesa studenta/ice, a kao ishod doktorskog rada očekuje doprinos regionalnom i/ili lokalnom razvoju visoke znanstvene kvalitete. S tim

⁶ Riječ je o europeizaciji na način na koji je shvaća Claudio Radaelli (2000: 4). Prema tom shvaćanju, lokalne razine rađaju europsku konstrukciju, a takva europska razina onda povratno djeluje na nacionalne, regionalne i lokalne politike.

ciljem, u program su kao mentori/ce u istraživačkim radovima uključeni kompetentni znanstvenici/e iz obiju ustanova i zemalja koje zajednički izvode doktorski studij.

Studij ne uključuje predavanja reproduktivne naravi (što bi odgovaralo razinama 6 i 7 EKO), nego „uvode u temu“ u pojedinim temeljnim aspektima rada, koji se odvijaju u formi predavanja, a predstavljaju ekvivalent uvodnog obrazloženja projektnih zadataka koje iznosi glavni/a istraživač/ica na projektu. Studij se, dakle, i u ovom dijelu, od samog početka, odvija na razini 8 EKO. (Od studenata/ica očekuje se, prije početka pohađanja programa, samostalno svladavanje pojedinih eventualno nedostajućih elemenata znanja na razinama 6 i 7.)

Tijekom odvijanja poslijediplomskog dokorskog studija, studenti/ce angažirat će se u znanstveno istraživačkom radu, pisanju znanstvenih izvješća, znanstvenih članaka, organiziranju znanstvenih ekspertnih baza znanja, izlaganju na znanstvenim skupovima (kolokvijima, konferencijama i simpozijima) i u nastavnom radu, dakle, u produkciji, organizaciji i diseminaciji znanja.

U strukturi studija, osobito je važna uloga doktorskih radionica i konferencija. One, naime, omogućuju izlaganje vlastitog rada i dobivanje povratne veze od kompetentnih znanstvenika/ca te kolega/ica sa studija. Kao takve, ove radionice i konferencije presudno doprinose stvaranju poticajne akademske sredine, koja omogućuje naprednu intelektualnu i znanstvenu razmjenu. U najnovijim razmatranjima svrhe i načina organizacije doktorskih škola, ovakva se sredina smatra ne tek njihovim mogućim rezultatom nego infrastrukturnom pretpostavkom njihova postojanja.⁷ Program obrazložen u ovom elaboratu ustrojava se na opisani način upravo stoga da bi svojom strukturom već u startu poticao ovakvu zamisao intelektualne i znanstvene razmjene svih uključenih u odvijanje programa.

S druge strane, doktorski studij organiziran je tako da pruža i omogućuje vođenje (mentorstvo) i praćenje (akademski nadzor) studenata. Naime, studij je utemeljen na individualnim kurikulumima koji se izrađuju za svakog pojedinog polaznika/cu. S obzirom na to da postoji dovoljan broj raspoloživih mentora/ica osobito stručnih u pojedinim područjima rada, te s obzirom na općenito povoljan odnos broja studenata/ica i mentorskog osoblja, osigurano je intenzivno i kvalitetno vođenje individualnih radova u visokospecijaliziranim područjima.

S obzirom na način na koji je ustrojen, plan izvođenja združenog poslijediplomskog dokorskog studija Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja unapređuje poslijediplomsko obrazovanje u Hrvatskoj i povećava kvalitetu znanstveno-istraživačkog rada u području u kojem se odvija. Isto tako, ovakva struktura programa pridonosi njegovoj usporedivosti s općim profilom poslijediplomskih dokorskih studija na svjetskim sveučilištima, a u užestručnom ga području čini konkurentnim u odnosu na druge studije u regiji.

Program koji se predlaže u ovom elaboratu, kao i daljni razvoj, koji je kao mogućnost ugrađen u njegovu strukturu, vide se kao doprinos ostvarivanju ciljeva europske vizije društveno korisne znanstvene djelatnosti, te razvoju načina njezina ostvarenja.

U obrazovnom smislu, ovo znači da se predloženi doktorski program vidi kao doprinos postizanju sinergije između Europskog prostora visokog obrazovanja (EHEA) i Europskog

⁷ Detaljno obrazloženje ovakvog stava iznio je prof. dr. Ignac Lovrek, u svom predavanju na temu „Doktorska škola“, u okviru TEMPUS i AZVO radionice *Reforma visokog obrazovanja: inventura 2010* (Varaždin, FOI, 10. IV 2010.)

prostora znanstvenog istraživanja (*ERA*). Doktorski program smatra se putom prema ostvarivanju istraživačkog *centra izvrsnosti*, koji će se dalje umrežavati s drugim izvrsnim ustanovama i pridonositi objedinjavanju znanstvenih potencijala unutar Europskog prostora znanstvenog istraživanja. Informacijski paket i web stranica studija zamišljeni su kao osnova nastajuće baze mentora/ica, koja će se u budućnosti proširivati ulaskom novih partnera i istraživača/ica u konzorcij.

U početnoj fazi, suradnja ustanova iz dviju zemalja vidi se kao doprinos harmonizaciji standarda znanstvenog istraživanja u različitim europskim sredinama. S obzirom na zemljopisnu i političku lociranost ustanova pokretača, predloženi poslijediplomski doktorski program omogućava polaznicima/ama tzv. „dvosmjernu mobilnost“. Neželjeni jednosmjerni „odljev mozgova“ (*“brain drain“*) zamjenjuje načelo „dijeljenja mozgova“ (*“brain sharing“*), pri čemu se program uklapa u strategiju prema kojoj mladim istraživačima iz EU treba osigurati iskustvo u „susjednim zemljama“ (*“neighbouring countries“*), i obratno.

U smislu doprinosa znanosti društvenom razvoju, odnosno suglasnosti sa zamisli o znanosti kao pokretačem društva znanja, iznesenoj u dokumentima EU navedenim na početku ovog dijela elaborata, valja reći da je pokretanje studija započelo identifikacijom društvenih potreba, a da mu je cilj uroditi društveno relevantnim doktorskim radovima, koji će doprinositi društvenom razvoju uklapajući lokalnu znanost u međunarodne okvire i podržavajući visoke međunarodne standarde.

Konačno, s motrišta zapošljivosti diplomiranih polaznika/ca, studij svojom strukturom i načinu odvijanja naglašava značajke važne suvremenim poslodavcima (interdisciplinarnost, međunarodno iskustvo, fleksibilan pristup, timski rad). Raznovrsnost studentske populacije, zajednički rad u međunarodnom okruženju, kao i visoki znanstveni zahtjevi traženi u procesu intenzivnog mentorskog rada, vide se kao odlučan doprinos kompetitivnosti diplomiranih polaznika/ca na tržištu rada.

1. 2. Dosadašnje iskustvo predlagača u provođenju poslijediplomskih studija

Sveučilište u Zadru nastalo je iz Filozofskog fakulteta koji je, kao prvi fakultet izvan Zagreba, osnovan 1955. godine unutar Sveučilišta u Zagrebu. Od 1975. do utemeljenja samostalnog Sveučilišta u Zadru 2002. godine, Filozofski je fakultet djelovao u sastavu Sveučilišta u Splitu. Prije Bolonjske reforme, na Sveučilištu Zadru izvodilo se osam poslijediplomskih studija. Nakon reforme, na Sveučilištu su osnovana dva nova poslijediplomska doktorska studija, usklađena s njezinim zahtjevima. Do sada je na Sveučilištu u Zadru obranjeno ukupno 145 doktorskih i 134 magistarska rada. Predloženi doktorski studij Sociologije regionalog i lokalnog razvoja razvoja bio bi prvi doktorski studij na Sveučilištu u tom području, a nastavio bi se na iskustva poslijediplomskog studija *Kultura i društvo*, što ga je Odjel za sociologiju Sveučilišta u Zadru izvodio prije Bolonjske reforme.

U vremenu nakon Bolonjske reforme, Odjel za sociologiju sudjelovao je i u prijavi i izvođenju Nacionalnog dokorskog studija sociologije, koji kordinira Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nastavu na tom studiju izvodi ukupno četiri nastavnika/ce Odjela. Nadalje, nastavnici/ce Odjela za sociologiju Sveučilišta u Zadru sudjelovali su kao nositelji/ce kolegija, gosti predavači/ce ili kao članovi povjerenstava za obrane magistarskih i doktorskih radova ne samo na poslijediplomskom doktorskom studiju sociologije Odsjeka za sociologiju Sveučilišta u Zagrebu, nego i na poslijediplomskim i

magistarskim studijima na inozemnim sveučilištima. U ovom smislu valja osobito naglasiti dosadašnju uspješnu suradnju sa Sveučilištem u Teramu, u združenoj provedbi studija magistarske razine na temu međujadranske suradnje i lokalnog razvoja (akronim „MIAC“, izveden od engleskog naziva *Master of Inter-Adriatic Cooperation and Local Development* (2007-2008). Ovaj studij valja vidjeti kao uspješno izveden pokus zajedničkog rada dvaju ustanova u području u kojem se sada predlaže poslijediplomski doktorski studij. Nadalje, u smislu prekogranične međunarodne suradnje u okviru obrazovnih programa, važno je spomenuti sudjelovanje nastavnika/ca s Odjela za sociologiju u programima magistarske razine na temu kulturnog turizma i razvoja (CTAIR) (2002-2004) i umrežene turističke regije (IWP 2006, IWP 2007), organiziranim u okviru programa UNIADRION (pun naziv: *Uniadriion – Virtual University of the Adriatic-Ionian Basin*). Nastavnici/e Odjela sudjeluju i u Tempus projektu *JOINSEE - Example of excellence for Joint (Degree) Programme Development in South-Eastern Europe*, unutar kojega Odjel razvija združeni studij diplomske (magistarske) razine u području kulturne sociologija, s Institutom za sociologiju Sveučilišta u Grazu (Austrija).

1. 3. Otvorenost prema pokretljivosti studenata/ica

Združeni doktorski studij Sociologije regionalnog razvoja usporediv je sa sličnim doktorskim studijima u Europi i svijetu, pri čemu posebno mislimo na studije:

- Doktorski studij upravljanja, inovacije i društvene odgovornosti (*“Management, innovation and social responsibility”*) Fakulteta društvenih znanosti na Sveučilištu Stavanger, Norveška.
- Doktorski studij sociologije pri Međunarodnom sveučilištu Bremen - Jacobsov centar cjeloživotnog učenja i institucijskog razvoja (Njemačka).
- Međunarodni doktorski studij društvenih znanosti pri Sveučilištu J. W. Goethe u Frankfurtu (Njemačka).
- Doktorski studij sociologije pri Fakultetu društvenih znanosti u Pragu (Češka Republika).
- Doktorski program u području sociologije pri Kansas State University (SAD).
- Doktorski program sociologije razvoja pri Sveučilištu Cornell (SAD).
- Doktorski program razvojnih studija pri Sveučilištu Wisconsin- Madison (SAD).
- Program poslijediplomskih studija pri Odsjeku za sociologiju Egejskog sveučilišta (Grčka).

Sličnost s navedenim doktorskim studijima omogućuje studentima/cama prijenos ECTS bodova, kao i suradnju s inozemnim stručnjacima na zajedničkim istraživačkim projektima i programima. Uz to, ova sličnost otvara dodatne mogućnosti akademske mobilnosti.

Sveučilište u Zadru već intenzivno surađuje sa Sveučilištem u Grazu (Austrija), a Sveučilište u Teramu sa Sveučilištem u Vilniusu (Litva). Obje ustanove izrazile su spremnost na pridruženo partnerstvo (*associate partner*) odnosno partnerstvo u mobilnosti (*mobility partners*) u poslijediplomskom doktorskom studiju, s perspektivom uključenja u svojstvu punopravnih partnera. Ovo otvara mogućnost širenja konzorcija za izvedbu predloženog dokorskog studija Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja.

2. OPĆI DIO

Združeni poslijediplomski doktorski studij Sociologija regionalnog i lokalnog razvoja temelji se, kao što je već rečeno, na ideji studija u okviru kojega će se spoznajni napredak ostvariti izvornim znanstvenim istraživanjem. Koncepcija studija razrađena je u skladu s dosadašnjim iskustvima u koncipiranju i izvođenju združenih studija, te uputama o načinu organizacije dokorskog studija sukladnog zahtjevima Bolonjskog procesa.⁸ Na studiju će se obrazovati znanstveni podmladak visokih učilišta i znanstvenih instituta, kao i drugih zainteresiranih institucija. Stoga se njegov program temelji na spoznajama i smjernicama nastalim na temelju znanstvenih istraživanja međunarodno priznatih istraživača/ca u području, čija kvaliteta odgovara međunarodnim istraživačkim standardima.

2.1. Naziv studija, znanstveno područje, polje i grana

Naziv studija je *Združeni poslijediplomski doktorski studij sociologije regionalnog i lokalnog razvoja*. Pripada znanstvenom području društvenih znanosti, polju sociologije, te grani posebne sociologije.

2.2. Nositelj studija i suradne ustanove koje sudjeluju u pokretanju i izvođenju dokorskog programa

Nositelj i predlagač združenog dokorskog studija je:

Sveučilište u Zadru, Odjel za sociologiju

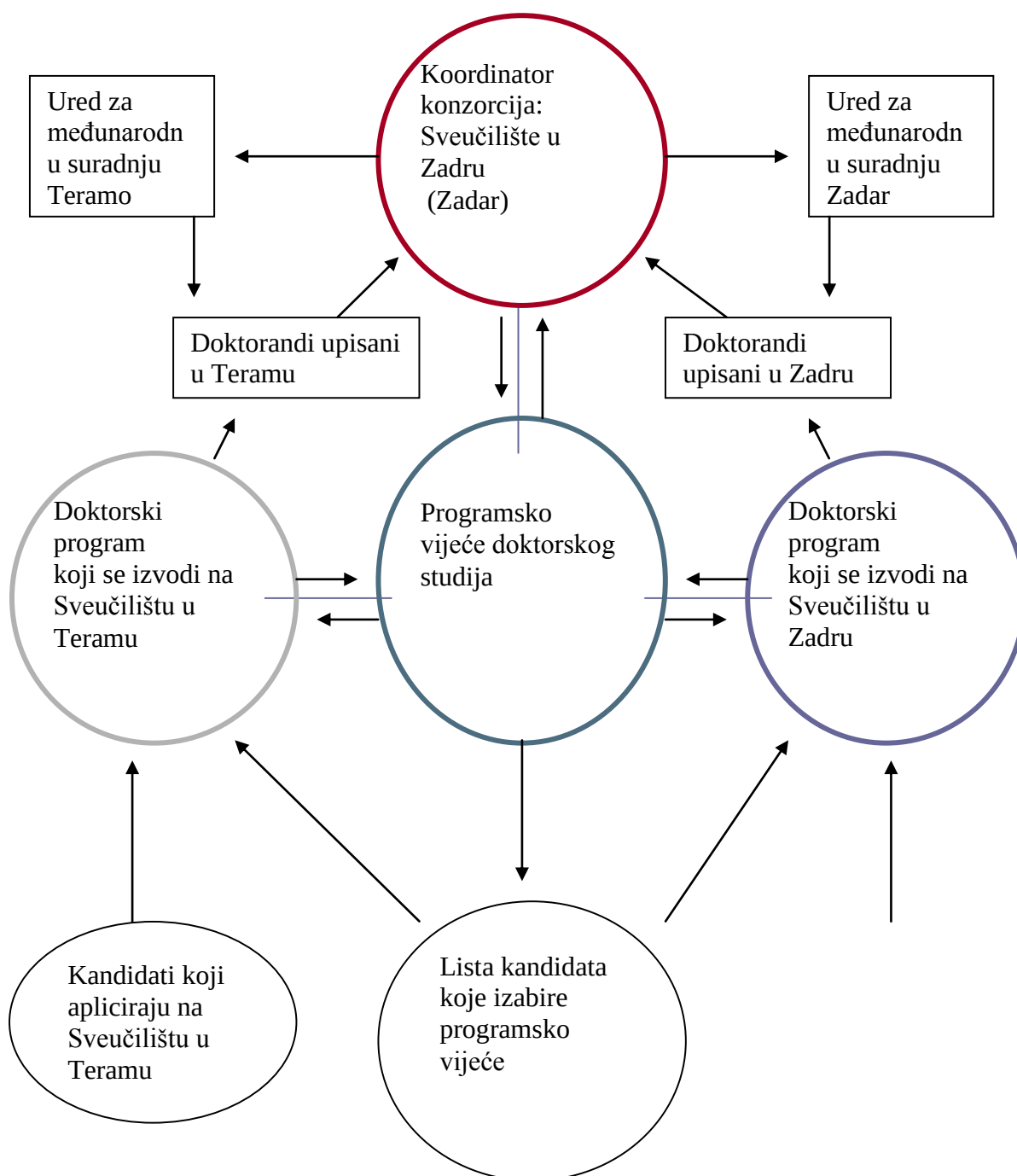
Koordinator studija je:

Sveučilište u Zadru, Odjel za sociologiju

Ustanove koje sudjeluju u pokretanju i izvođenju dokorskog programa su:

Odjel za sociologiju Sveučilišta u Zadru i Odjel teorije i politike društvenog razvoja Sveučilišta u Teramu (*Dipartimento di Teorie e Politiche dello Sviluppo Sociale, Università degli Studi di Teramo*), na način na koji je to iskazano u dijagramu:

⁸ U izradi elaborata korišteni su brojni dokumenti koji obrađuju područje reforme dokorskih studija, kao što su zbornik radova Lučina i Kovačević (ur.) (2007) *Združeni studiji*, Rijeka: Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske, *Načela za uspostavu poslijediplomskih dokorskih studija*, Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje od srpnja 2006. godine, *Upute rektorskog zbora za sastavljanje prijedloga poslijediplomskih studijskih programa* od veljače 2005. godine, Izvješće European University Association (EUA) *Doctoral Programmes for the European Knowledge Society* iz 2005. godine, kao i *Zaključci radionice Reforma dokorskih studija*, u organizaciji Nacionalnog Tempus ureda, održane 19. svibnja 2009. na Sveučilištu u Zagrebu, te priručnik S. Taylora (2005) *A Handbook for Doctoral Supervisors*, Routledge.

Ustanove koje su izrazile načelnu spremnost sudjelovanja u programu u smislu partnera u mobilnosti uključuju:

- Institut za sociologiju, Sveučilište u Grazu (Austrija)
- Odsjek za sociologiju, Sveučilište u Vilniusu (Litva)
- Talijanski centar za mirovne studije - CISCI, Rim (Italija)
- Odsjek za sociologiju, Sveučilište New York (SAD)-
- Odsjek za sociologiju i antropologiju, The Bowdoin College, Maine (SAD)

U odvijanje studijskog programa uključit će se i sljedeće mreže za promicanje akademske mobilnosti:

- Jadransko-jonska sveučilišna mreža (UNIADRION), sa sjedištem u Ravenni (Italija);
- Euro-sredozemno sveučilište (EMUNI), sa sjedištem u Portorožu (Slovenija);
- Srednjoeuropska inicijativa (CEI), sa sjedištem u Trstu, Italija.

2.3. Institucijska strategija razvoja doktorskog programa

Sveučilište u Zadru (Hrvatska) i Sveučilište u Teramu (Italija) pokreću združeni doktorski studij jer smatraju da udruživanjem svojih kapaciteta osiguravaju veću međunarodnu prepoznatljivost i povećavaju opsežnost znanstvenih istraživanja koja će provoditi u okviru studija. Združeni doktorski studij omogućuje veći izbor mentora za vođenje doktorskih disertacija i vidi se kao doprinos daljnjem promicanju kulture kvalitete na obje suradne ustanove. Studij promiče ideju međusobnog obogaćivanja, temeljenu na povjerenju i poštivanju povijesnih, kulturnih i geografskih različitosti dviju regija na različitim obalama Jadrana. Njegov program i planirani učinak temelje se na istraživanjima koja će svojim sadržajem i visokim znanstvenim standardom pridonijeti boljem razumijevanju raznolikosti kulturnog naslijeđa i mogućnosti njegova doprinosa održivom razvoju.

U obje sredine u kojima je planirano njegovo odvijanje, riječ je o jedinstvenom studiju unutar znanstvenog polja sociologije. Njegova je misija utemeljena na potrebi konzistentne i učinkovite politike uravnoteženog regionalnog i lokalnog razvoja, iskazane u europskim, nacionalnim i regionalnim programskim dokumentima.

U združenom doktorskom studiju svaka će partnerska institucija redovito provoditi samovrednovanje. U okviru međuinstitucijske suradnje, takvo će samovrednovanje biti predmet stalnog dijaloga partnera. Združeni seminari, konferencije i redoviti sastanci osoblja i studenata/ica također će poduprijeti osjećaj združenosti i pripomoći djelotvorno sudjelovanje u cjelokupnom programu uključenim institucijama. Težeći kulturi združenosti, kao obilježju kulture međuinstitucijske kvalitete, Sveučilište u Teramu i Sveučilište u Zadru već su se tijekom dogovora o načinu organizacije združenog studija rukovodile zajedničkim akademskim vrijednostima i voljom za zajedničkim radom na međunarodnoj razini. Obje partnerske institucije složile su se da je osiguranje kvalitete zajednička i integrirana odgovornost obaju partnerskih institucija, te da se svi ključni elementi združenog studija, kao i svi kriteriji važni za kvalitetu trebaju povezati i razmatrati u odnosu na program združenog studija.

Osiguranje kvalitete studija usklađeno je sa sustavom osiguranja kvalitete svake partnerske institucije. Institucije koje sudjeluju u studiju osiguravaju u zadovoljavanju njegovih kadrovskih potreba, što je osobito važno u smislu osiguravanja potencijalnih mentora/ica za pojedine teme i specijalizacije. Svojom akademskom kompetentnošću i aktualnim projektima, mentori/ce preuzimaju obvezu osiguravanja prikladnih uvjeta za izradu doktorskih disertacija koje mentorski vode. Ovako organiziran studij potiče procese povezivanja istraživačkih projekata i programa na suradnim ustanovama, kao i produkciju i transfer znanja u zajednicu.

Partnerstvo i funkcionalna integracija ustanova koje sudjeluju u doktorskom studiju čine „znanstvenu snagu“ kojom se one žele zajednički uključiti Europski prostor visokog obrazovanja (EHEA). Ovako organiziran doktorski studij vodi prema izgradnji europskog

akademskog centra izvrsnosti i otvara prostor za studij studenata/ica iz drugih zemalja u Hrvatskoj.

Opća strategija razvoja doktorskog programa počiva na uključivanju doktoranata/ica u istraživačke projekte čiji su nositelji nastavnici/e doktorskog studija. Student/ice doktorskog studija sociologije regionalnog i lokalnog razvoja također će se uključivati u dijelove održavanja preddiplomske nastave iz sociologije regionalnog i lokalnog razvoja, ili iz opće sociologije i metodologije društvenih istraživanja, da bi stekli iskustvo prenošenja znanja iz područja znanstvene specijalizacije koju razvijaju tijekom svojega doktorskog studija. Program doktorskog studija predviđa i aktivnosti koje se nadovezuju na ključni dio studiranja (istraživački rad doktoranata/ica), kao što su objavljivanje znanstvenih radova, izlaganje dijelova vlastitih istraživanja, sudjelovanje na ljetnim školama, specijalističkim seminarima te znanstvenim i stručnim skupovima nacionalne i međunarodne razine. Predloženi združeni doktorski studij namjerava privući najperspektivnije studente/ice u području iz Hrvatske, Italije i njima susjednih zemalja, te se programski povezati sa srodnim studijima u Europskom prostoru visokog obrazovanja, u svrhu omogućavanja daljnje mobilnosti studentske populacije i akademskog osoblja.

2.4. Ciljevi združenog diplomskog studija

Uloga sociologije u promicanju lokalnog razvoja jedna je od presudnih tema teorijskog promišljanja i primijenjenih istraživanja koja će se poduzimati u tijeku ostvarenja programa studija.

Temelji sociologije regionalnog i lokalnog razvoja, kao što su jačanje građanstva i supsidijarnosti⁹, prepoznaju i traže širi krug protagonističkog ponašanja svih društvenih aktera, od lokalnih jedinica, preko različitih ustanova i civilnog društva, do pojedinačnih građana/ki.

Budući da je cilj istraživanja u polju sociologije regionalnog i lokalnog razvoja stvoriti i usustaviti znanja korisna za poticanje razvoja zasnovanog na endogenim i egzogenim resursima, doktorski studij usmjerit će se na analizu takvih resursa povezanih s teritorijem, njegovom kulturom, značajkama društvenih grupa te institucionalnih i neinstitucionalnih aktera, kao i na jačanje kapaciteta za uključivanje lokalne zajednice u procese europeizacije.

S obzirom na ovakve pretpostavke, teme i smjerovi istraživanja prema kojima trebaju biti okrenute aktivnosti povezane s doktoratom, imaju za cilj nadići granicu postojećih znanja o društvenom okruženju, društvenim i kulturnim resursima, potencijalima i ograničenjima, te ih povezati s analizom i vrednovanjem modela globalnog ekonomskog, društvenog i kulturnog razvoja. Ovakav pristup trebao bi rezultirati povećanjem stupnja spremnosti na uključivanje u suvremene razvojne procese lokalne zajednice u njezinim različitim institucionalnim i neinstitucionalnim komponentama.

Kad je riječ o potonjemu, moguće je naznačiti niz osobito relevantnih pravaca istraživanja. Među njima ovdje valja izdvojiti one koje je moguće osobito dobro akademski obraditi i transferirati u lokalne zajednice, u skladu s kompetencijama u ovom trenutku nazočnima na Sveučilištima u Zadru i Teramu.

⁹ Namjena je načela supsidijarnosti osigurati učinkovito donošenje odluka na razini što bližoj građanima. Primjena ovoga načela osigurava neprekidnu provjeru provedbe aktivnosti na razini zajednice i provjeru njezine opravdanosti u regionalnom, nacionalnom i međunarodnom kontekstu.

Riječ je o pravcima istraživanja koji se odnose na:

- modele lokalnog razvoja i „jadranski hodnik“ u kontekstu politika regionalnog razvoja;
- ulogu lokalnih i regionalnih administracija u razvoju;
- ulogu socijalnih politika u povećavanju kompetitivnosti teritorija;
- modele i procese programiranja socijalnih politika povezanih s društvenom promocijom, društvenom orijentacijom, obrazovanjem, veleučilišnom i sveučilišnom strukovnom izobrazbom;
- odnos europeizacije i regionalnog / lokalnog razvoja (tzv. "*multiscale governance*");
- modele socijalne kohezije u kontekstu razvoja regionalnih i lokalnih socijalnih politika;
- modele razvoja civilnog društva i njegovog djelovanja u lokalnim zajednicama;
- modele i procese održivog razvoja s polazištem u vrednovanju resursa lokalnih zajednica;
- normativne i projektivne instrumenti regionalnog i lokalnog razvoja, povezane s procesima inovacije u javnoj administraciji, upravljanjem tržištem te inovacijama u umrežavanju poduzeća;
- klasične i suvremene sociološke pristupe proučavanju zajednica;
- odnos i modele globalnih transformacija kulture i njihov utjecaj na lokalnu kulturu;
- paradigme sociološke analize kulture i identiteta;
- modele i primjenu načela ravnopravnosti spolova na lokalne javne politike;
- žene u lokalnoj zajednici kao nositeljice održivosti;
- etičke aspekte razvojnih politika;
- metode i tehnike terenskih istraživanja lokalnog razvoja.

2.4.1. Institucijski ciljevi

Združeni doktorski studij Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja uklapa se, kao što je već naglašeno, u strategiju i viziju Sveučilišta u Zadru, prema kojoj Sveučilište treba otvoriti prostor znanstvenih istraživanja, posebno onih koja uvode u sustav i afirmaciju nove programe potrebne društvu. Program združenog doktorskog studija koji se predlaže ovim elaboratom nastojat će povezivati buduće doktorske studente/ice s drugim istraživačkim centrima koji djeluju pri Sveučilištu, kao što je Centar za jadranska onomastička istraživanja, nadalje s istraživačima/icama koji/e djeluju na drugim Odjelima Sveučilišta u Zadru, ali i s istraživačima/icama koji/e djeluju na ostalim hrvatskim sveučilištima i u inozemstvu.

Odjel teorije i prakse društvenog razvoja Sveučilišta u Teramu već organizira doktorski studij *Socijalnih politika i lokalnog razvoja*, koji je međunarodno prepoznat u Europskom znanstveno-istraživačkom prostoru. Istodobno, ovaj je studij odigrao iznimno važnu ulogu u lokalnom razvoju, obrazujući stručnjake i istraživače koji su generirali cijeli niz razvojnih programa utemeljenih na lokalnoj tradiciji i kulturi. Interes Odjela teorije i prakse društvenog razvoja Sveučilišta u Teramu jest suradnja s regijama koje imaju iste ili slične razvojne potencijale, te udruživanje znanja i znanstvenih potencijala s drugim kompetentnim institucijama (u ovom slučaju, Odjelom za sociologiju Sveučilišta u Zadru), u svrhu iznalaženja novih, još kompleksnijih razvojnih mogućnosti.

2.5. **Inovativnost doktorskog programa**

Združeni doktorski program Sveučilišta u Zadru i Sveučilišta u Teramu (Italija) jedini je doktorski program u Hrvatskoj specifično namijenjen znanstveno-istraživačkom obrazovanju sociologa/inja u području regionalnog i lokalnog razvoja. Iako se predloženi program

organizira i prvenstveno je mišljen kao program u polju sociologije, načinom organizacije i uključenim područjima istraživanja omogućuje i interdisciplinarni pristup. U sadržaj programa uključeni su, naime, ne samo sadržaji iz drugih društvenih znanosti, npr. politologije, prava, ekonomije, zemljopisa, nego i iz područja humanističkih znanosti, npr. kulturnih studija i semiotike.

Predviđeni doktorski program također omogućuje uspostavljanje suradnje, odnosno nadogradnju već postojeće suradnje nositelja studija s agencijama za regionalni razvoj, agencijama za istraživanje javnog mnijenja, nevladinim udrugama, te različitim institucijama u javnom sektoru. Duga tradicija organiziranja i provođenja poslijediplomskih oblika usavršavanja pri ustanovama koje danas čine Sveučilište u Zadru, te njihovo kontinuirano praćenje sličnih programa u inozemstvu, pruža jamstvo da će i ovdje predloženi doktorski program slijediti kriterije izvrsnosti i suvremenih kretanja u svom području djelovanja.

Valja naglasiti da predloženi poslijediplomski doktorski studij, iako slijedi načela sličnih programa u svijetu, istodobno uvažava i specifičnosti hrvatskog konteksta. Najtočnije bi bilo reći da program, u svojoj cijelosti, nudi integraciju dviju komponenti podjednako važnih za profesionalnu budućnost polaznika/ca i lokalni razvoj koji će se na temelju nje odvijati. S jedne strane, program zadržava profil općeg istraživačkog obrazovanja sociologa, koji osigurava odgovarajuću temeljnu profesionalnu kompetentnost. S druge strane, doktorantima/icama omogućava se oblikovanje individualiziranog kurikuluma pod mentorskim vodstvom, dakle stvaranje obrazovno-istraživačkog programa koji je u stanju zadovoljiti zahtjeve visokostručne specijalizacije.

Uz kompetencije općesociološke naravi, obrazovne i istraživačke aktivnosti multidisciplinarnog i multimetodskog karakter, koje će se provoditi unutar predloženog poslijediplomskog dokorskog studija, polaznicima/ama osigurat će – zavisno od područja specijalizacije – i kompetencije iz jednog ili više sljedećih područja:

- ekonomske i političke geografije;
- vrednovanja utjecaja na okoliš u okviru socioloških pristupa teritoriju
- sociologije proučavanja zajednica;
- sociologije društvenog, teritorijalnog i urbanog planiranja;
- multidisciplinarnog razumijevanja kulturnih procesa (s motriša sociologije, ekonomske i kulturne antropologije, različitih pristupa proučavanju lokalnih mreža);
- analize javnih politika na lokalnoj razini;
- odnosa europeizacije, socijalne kohezije i socijalne politike;
- razvoja lokalnih socijalnih politika;
- razvoja civilnog društva i njegovog djelovanja u lokalnim zajednicama;
- analize lokalnih sustava (sistematizirana područja, industrijske zone);
- sociologije znanstvene i tehnološke inovacije;
- planiranja, upravljanja i vrednovanja socijalnih usluga;
- modela i primjena načela ravnopravnosti spolova u lokalnim javnim politikama;
- uloge žena kao nositeljica održivosti u lokalnoj zajednici;
- etičkih aspekata razvojnih politika
- epistemologije i metodologije društvenih istraživanja;
- metoda i tehnika terenskih istraživanja lokalnog razvoja (posebno ankijskih istraživanja);
- tehnika prikupljanja i analize, obrade i prikazivanja kvantitativnih i kvalitativnih podataka.

2. 6. Uvjeti upisa na studij

Politikom upisa nastojat će se već na samom početku studija u što većoj mjeri osigurati da istraživački rad doktorskih studenata/ica u konačnici generiraju nove znanstvene spoznaje i kreativnu istraživačku atmosferu na obje suradne ustanove. Budući da su, kao što je već rečeno, planirane istraživačke aktivnosti multidisciplinarnog i multimetodskog karaktera, predviđeno je da upis, uz posebne uvjete, bude omogućen i zainteresiranim kandidatima/kinjama s temeljnim obrazovanjem koje nije primarno u području sociologije.

Planirano je da se na studij mogu prijaviti kandidati/kinje koji imaju:

a) završen sveučilišni diplomski ili dodiplomski („pred-bolonjski”) studij sociologije s prosjekom ocjena u studiju najmanje 4,0 ili prosjekom 3,0 i više uz uvjet objavljenog najmanje jednog (1) znanstvenog ili stručnog rada;

b) završen sveučilišni diplomski ili dodiplomski („pred-bolonjski”) studij u području društvenih, humanističkih ili nekih drugih znanosti s prosjekom ocjena u studiju najmanje 4,0 uz uvjet objavljenog najmanje jednog (1) znanstvenog ili stručnog rada koji pokazuje kandidatovu/kinjinu sposobnost analize društvenih fenomena, te uz uvjet polaganja razlikovnih ispita tijekom prve godine studija koji će biti određeni prilikom upisa;

c) magisterij znanosti u polju sociologije;

d) magisterij znanosti u području društvenih, humanističkih ili nekih drugih znanosti s prosjekom ocjena u studiju najmanje 4,0 uz uvjet objavljenog najmanje jednog (1) znanstvenog ili stručnog rada koji pokazuje kandidatovu/kinjinu sposobnost analize društvenih fenomena, te uz uvjet polaganja razlikovnih ispita tijekom prve godine studija koji će biti određeni prilikom upisa.

Svaki od slučajeva u točkama (b), (c) i (d) rješavat će se pojedinačno, a Vijeće dokorskog studija donosit će odluku o mogućim razlikovnim ispitima, kao i o ispitima i obvezama koji se mogu priznati u okviru dokorskog studija, u zavisnosti od prethodno odslušanih i položenih kolegija u pohađanom poslijediplomskom programu obrazovanja te kvaliteti objavljenih znanstvenih radova. Za ove kandidate/inje, Vijeće poslijediplomskog studija donosit će i odluku o tome na koju se godinu studija mogu upisati.

Osoba koja se prijavljuje mora priložiti sljedeće dokumente prijavi za natječaj za upis:

- pisanu prijavu na natječaj za upis na studij,
- životopis s opisom stručne i znanstvene aktivnosti;
- presliku domovnice;
- diplomu o završenom studiju (ovjerena preslika) te potvrdu o ispitima položenim tijekom studija s izračunatom prosječnom ocjenom;
- dokaz o poznavanju engleskog jezika;
- motivacijsko pismo s opisom znanstvenog interesa i mogućeg predmeta istraživanja u grani sociologije regionalnog i lokalnog razvoja (do 3600 znakova),
- popis objavljenih radova i konferencijskih priopćenja (u slučajevima radova kojima se kandidati/kinje kvalificiraju za upis, potrebno je priložiti i presliku njihova cjelokupnog teksta).

2.7. Kriteriji i postupci odabira polaznika/ca

2.7.1. Kriteriji odabira polaznika/ca

Prilikom odabira studenata/ica za upis polaziti će se od zadovoljavanja kriterija navedenih u točki 2.6.

Maksimalni broj polaznika po generaciji je 10. U slučaju većeg broja prijavljenih kandidata odabrat će se do 10 najuspješnijih.

2.7.2. Postupci odabira polaznika/ca

Prva razina odabira temeljit će se na pregledu podnesene dokumentacije, čime će se odabrati kandidati/inje koji ispunjavaju uvjete za pristup razgovoru.

Druga razina odabira bit će razgovor s kandidatom/kinjom, koji ima selekcijsku svrhu.

Razgovor s kandidatom vodit će dva/dvije nastavnika/ice studija.

Konačnu odluku o upisu, na temelju ukupne podastrijete dokumentacije i izvješća o rezultatima razgovora, donosi Vijeće doktorskog studija.

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Struktura i organizacija doktorskog programa

Združeni doktorski studij *Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja* traje tri godine, odnosno šest semestara. Organiziran je u mentorskom sustavu i omogućuje individualizaciju studija sukladno znanstveno-istraživačkim interesima svakog studenta.

Studij završava izradom i obranom doktorske disertacije. Završetkom studija i obranom doktorske disertacije polaznici stječu diplomu i akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.) iz područja društvenih znanosti, polje sociologija.

Kroz cijelo trajanje studija studenti/ce se pripremaju za i uključeni/e su u znanstveno-istraživački rad.

Na studij se mogu upisati polaznici/e u punom radnom vremenu (*full-time*), kao i polaznici koji nisu angažirani u punom radnom vremenu (*part-time*) nego im se ovaj studij nudi kao dio cjeloživotnog obrazovanja. (Na potonju vrstu studija referiramo kao na studij s djelomičnim radnim vremenom.)

Program je usmjeren na najsuvremenije znanstvene spoznaje i koncentriran na pripremu kvalificiranih i nezavisnih stručnjaka čija razina obrazovanja odgovara najvišoj, osmoj razini Europskog kvalifikacijskog okvira (EKO) i Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO). Mjere osiguranja kvalitete studijskog programa, kao i primjena kriterija kvalitete usuglašeni s talijanskim partnerom i zahtjevima Ministarstva obrazovanja, sveučilišta i istraživanja Republike Italije (*Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca*- MIUR), osigurat će konkurentnost domaćeg znanstvenog kadra i izvan granica Republike Hrvatske.

Kvaliteta programa i sustav prenosivih ECTS bodova omogućava studentima/icama da svoje postdoktorsko obrazovanje nastave na drugim europskim sveučilištima, kao i sveučilištima na drugim kontinentima. ECTS bodovi na temelju kojih se stječe završnost te omogućuje mobilnost i akumulacija bodova u sustavu cjeloživotnog obrazovanja, pridjeljuju se prema metodologijama uobičajenim pri bodovanju znanstveno-istraživačke djelatnosti u sustavu zasnovanom na ECTS-u.

Budući da namjerava obrazovati istraživače znanstvene razine specijalizirane za analizu društvenog konteksta regionalnih i lokalnih teritorija u svrhu lokalnog razvoja, studij će tijekom svog odvijanja osigurati stupanj interdisciplinarnosti primjeren pojedinom istraživačkom zadatku.

Program studiranja planiran je tako da studenti/ice koji mu posvećuju puno radno vrijeme mogu zadovoljiti postavljene ciljeve u razdoblju od tri godine rada.

Program se, kao što je već više puta naglašeno, prilagođava svakom/koj polazniku/ici, u zavisnosti od njegova/njezinoga znanstveno-istraživačkog usmjerenja i namjera daljnjeg strukovnog djelovanja, kao i potrebama matične institucije zaposlenja polaznika i/ili lokalne zajednice u kojoj planira profesionalno djelovati.

Najodgovorniji za studentov/icin razvoj jest mentor/ica doktorskog rada, kojega/u studenti/ice biraju tijekom drugog semestra studija.

Iz ovog razloga, u program su kao potencijalni mentori/ice uključeni aktivni istraživači/ice koji/e imaju objavljene znanstvene članke u relevantnim časopisima o različitim aspektima regionalnog i lokalnog razvoja, te posjeduju adekvatne mentorske sposobnosti.

S obzirom na to da se oslanja na znanstveno-istraživačku djelatnost skupine hrvatskih i talijanskih istraživača/ica, program može zadovolji raznorodne individualne interese te biti adekvatno fleksibilan u načinima provedbe.

Zamisao o individualnom kurikulumu pretpostavlja da će svaki mentor/ica u pravilu voditi samo jednog studenta/icu, a najviše do dva studenta/ice, pri čemu će se posebnim ugovorom definirati uloge i obaveze mentora/ice i doktoranda/ice. Da bi se osigurala uspješnost rada na doktoratu u predviđenom roku, u okviru procesa osiguranja kvalitete razvit će se adekvatni mehanizmi za praćenje napredovanja i doktoranada i mentora. Mentorsko vodstvo ne mora se nužno odvijati kroz konzultativne sastanke na kojima su fizički nazočni student/ica i mentor/ica, nego se može odvijati i elektroničkim putem.¹⁰ Osobito pri izradi doktorskih radova s izrazitim interdisciplinarnim usmjerenjem, moguća je i poželjna komentorska suradnja u ostvarivanju studentova/icina znanstvenog istraživanja.

3.1.1. Struktura programa

Struktura doktorskog programa temelji se na:

- A) znanstveno-nastavnom dijelu, koji se također izvodi u funkciji istraživačkog rada;
- B) znanstveno-istraživačkom dijelu, koji je u funkciji izrade doktorskog rada .

¹⁰ U ovu svrhu moguće je upotrijebiti različite dostupne medije komuniciranja (elektronička pošta, *instant messaging*, video konferencije).

S obzirom na to da su pojedini dosadašnji poslijediplomski doktorski studiji u znanstveno-nastavnom dijelu uključivali frontalna predavanja djelomično reproduktivne naravi, ovdje valja još jednom naglasiti da aktivnosti iz točke A) valja promatrati kao „uvod u temu“ koju u istraživačkoj praksi osigurava voditelj/ica znanstvenog projekta. Drugim riječima, cilj aktivnosti u ovom dijelu programa nije upoznavanje polaznika/ca s elementima već poznatog znanja u struci, čak i na naprednoj razini, nego aktiviranje ovog znanja kao resursa za znanstveno-istraživačku djelatnost polaznika/ca. Isto tako, valja napomenuti da svaki od strukturiranih kolegija u programu završava izradom pismenog rada, kojemu je svrha obrađivanje aspekta problema koji će se kasnije kao dio teksta uklopiti u doktorski rad polaznika/ca studija. Ovakav pristup traži izraženu strukovnu i pedagošku kompetentnost i fleksibilnost nositelja/ice pojedinog kolegija u ovom dijelu programa.

Pregled studentskih obveza

Studentske obveze	ECTS
Znanstveno-nastavni dio u istraživačkoj funkciji	30
Individualizirani znanstveno-istraživački dio rada	150
UKUPNO	180

A) Znanstveno-nastavni dio programa je u funkciji istraživačkog rada, a obuhvaća *temeljna znanja i vještine* iz teorije, metodologije, epistemologije i osnova znanstvenog istraživanja općenito relevantna za ishod rada, te *specijalizirana znanja* i vještine koja su u funkciji konkretne teme pojedinog doktorskog rada.

Cilj početnog dijela programa jest da studenti/ice učvrste znanja i vještine te steknu samosvijest potrebnu za samostalan znanstveno-istraživački rad u području. Drugi cilj ovog dijela programa jest razvijanje adekvatne grupne dinamike među polaznicima/ama studija i nastavnim osobljem.

Temeljna znanja i vještine usvajaju se u sustavu opterećenja u kojem se za sve obvezne predmete pridjeljuje po 6 ECTS bodova. Specijalizirana znanja i vještine razvijaju se sudjelovanjem u radu doktorskih konferencija, radionica i ljetnih škola. Nastava u funkciji znanstveno-istraživačkog rada, koja se ostvaruje iz obveznih predmeta ne prelazi više od 30 ECTS bodova a izvodi se na jeziku razumljivom svim polaznicima/ama.

A) 1. Temeljna znanja i vještine usvajaju se kroz niz uvodnih predavanja („uvoda u temu“), te seminare i konzultativnu nastavu tijekom prvog i drugog semestra studija:¹¹

Naziv predmeta	Broj sati uvod. pred.	Broj sati konzultat. i individual. rada	ECTS bodovi	Nositelji
<i>Razvoj u perspektivi socioloških teorija</i>	8	140	6	Prof. dr. sc. Inga Tomić-Koludrović Prof. Emilio Cocco

¹¹ U tablicama su prikazane moguće alternacije izvoditelja uvodnih predavanja i/ili konzultativne nastave, s obzirom na rad studenata/ica tijekom semestra.

<i>Teorije regionalnog i lokalnog razvoja</i>	8	140	6	Prof. Everardo Minardi Prof. dr. sc. Vjeran Katunarić
<i>Kvantitativne metode istraživanja</i>	8	140	6	Prof. dr. sc. Ivan Rimac Dott. Nico Bortoletto, ricerc. univ.
<i>Kvalitativne metode istraživanja</i>	8	140	6	Doc. dr.sc. Senka Božić-Vrbančić Prof.ssa Agnese Vardanega
<i>Izrada nacrtu istraživanja</i>	8	140	6	Prof. dr.sc. Saša Božić Dott.ssa Consuelo Diodati, ricerc. univ.

A) 2. Specijalizirana znanja i vještine usvajaju se tijekom radionica na kojima studenti/ce rade zajedno s nastavnim osobljem, a po potrebi i drugim pozvanim stručnjakinjama/cima. Na tim se radionicama studenti/ce upoznaju s najnovijim istraživačkim rezultatima i spoznajama nastavnika/ica, o kojima zajednički raspravljaju. Budući da se radionice organiziraju i u jednoj i u drugoj suradnoj ustanovi (Sveučilištu u Zadru i Sveučilištu u Teramu), studenti/ice ne samo da kontaktiraju s budućim mentorima/cama koje konzultiraju oko svog istraživanja, nego se također susreću s kulturom istraživanja u drugim sredinama i istraživačkim tradicijama.

B) Znanstveno-istraživački dio programa

Znanstveno-istraživački program obuhvaća originalna znanstvena istraživanja, izdavanje i objavljivanje znanstvenih radova, izradu i obranu doktorske disertacije.

3.1.2. Razrada ECTS bodova

Ukupni studijski program podrazumijeva opterećenje od 180 ECTS bodova, pri čemu se jedan bod obračunava kao radno opterećenje od 25-30 sati rada u učenju ili istraživanju.

Opterećenje polaznika u znanstveno-nastavnom dijelu studija iznosi 30 ECTS bodova, a u individualiziranom znanstveno-istraživačkom radu 150 ECTS bodova. Navedena distribucija, kojom se stavlja naglasak na istraživački dio programa, u skladu je s naputcima AZVO¹² i Načelima za uspostavu poslijediplomskih doktorskih studija Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, kao i naputcima Hrvatskog kvalifikacijskog okvira¹³.

U okviru znanstveno-nastavnog dijela programa ECTS bodovi se mogu steći:

- a) pohađanjem uvodnih predavanja te ispitima, odnosno pisanjem radova iz 5 obveznih predmeta;
- b) sudjelovanjem na tematskim radionicama i ljetnim školama.

Za pohađanje nastave i ispita iz obaveznih predmeta studenti/ice mogu dobiti ukupno 30 ECTS bodova.

¹² Kao rezultat radionice o reformi doktorskih studija održanih u organizaciji AZVO na Sveučilištu u Zagrebu u svibanju 2009. godine, predloženi su zaključci prema kojima novi doktorski studiji trebaju biti prvenstveno istraživačkog usmjerenja.

¹³ Usporedi Mile Dželalija /ur./ (2009), *Hrvatski kvalifikacijski okvir*, Zagreb: Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

U okviru znanstveno-istraživačkog programa ECTS bodovi se mogu steći:

- a) Originalnim znanstvenim istraživanjima iz područja s kojim su studenti/ce upoznati/e tijekom odvijanja tematskih radionica. Istraživanje se smatra završenim izradom pisanog rada kojem nastavnik/ca dodjeljuje ocjenu i broj ECTS-a adekvatan s obzirom na vrijeme utrošeno u izradu rada. Na ovakav se rad može utrošiti najviše 30 ECTS-a po semestru.
- b) Izradom i objavljivanjem znanstvenih radova u vezi s temom doktorske disertacije. Pod objavljivanjem se razumije objavljivanje u časopisu ili, ako je rad predstavljen na znanstvenom skupu, objavljivanje u zborniku sa znanstvenog skupa, ako je rad ondje objavljen u cjelini. Student/ica tijekom studija mora izraditi najmanje jedan takav rad. Ocjenu i ECTS bodove određuje mentor/ica, s obzirom na vrijeme utrošeno u izradu rada. Na ovakav se rad može utrošiti najviše 30 ECTS-a po semestru.
- c) Izradom i javnom obranom sinopsisa dokorskog rada student/ica dobiva 15 ECTS bodova.
- d) Izradom i javnom obranom dokorskog rada. Za izradu i javnu obranu dokorskog rada student/ica dobiva 75 ECTS bodova.
- e) Ostalim aktivnostima vezanim uz temu doktorske disertacije (sudjelovanje na znanstvenim konferencijama, okruglim stolovima, radionicama, ljetnim školama, boravcima na suradnim ili drugim stranim sveučilištima, u nastavi, održavanju seminara i kolokvija i sl.). Broj ECTS bodova pridjeljuje se s obzirom na mentorovu/činu procjenu opterećenja odnosno vremena utrošenog u izradu rada.
- f) Student/ica može ostvariti do 10 ECTS-a po semestru i na temelju drugih aktivnosti, za koje mentor/ica procjenjuje da su ostvarene na poslovima nužnima za izradu dokorskog rada.
- g) Studenti/ce mogu ostvariti ECTS bodove temeljem poslova obavljanih tijekom razmjene sa suradnim sveučilištima (mobilnost). O priznavanju ECTS bodova u tim slučajevima, na prijedlog mentora, odlučuje Vijeće studija.

3.1.2.1. Ritam studiranja i obveze studenta/ice

Studenti/ce angažirani/e u punom radnom vremenu u akademskoj godini trebaju ostvariti 60 ECTS bodova, a studenti/ce angažirani/e s pola radnog vremena (tzv. *part-time* studenti) trebaju u akademskoj godini ostvariti 30 ECTS bodova.

3.1.2.2. Ritam i obveze studenata/ica u punom radnom vremenu

1. semestar

- Započinje radionicom na kojoj će se održati nastava iz predmeta *Razvoj u perspektivi socioloških teorija* i *Suvremene teorije regionalnog i lokalnog razvoja*, te prezentacije područja interesa dijela nastavnika/ica, u kojemu oni/one kao budući/e mentori/ice nude okvirne teme koje studenti/ice mogu izabrati za svoje područje bavljenja. Na taj se način tijekom radionice studenti/ice informiraju o najnovijim teorijskim i metodološkim spoznajama u području, te istraživanjima potencijalnih mentora/ica. Studenti/ice tijekom semestra trebaju prikupiti 30 ECTS bodova. Da bi ih prikupili trebaju u potpunosti ispuniti obveze, odnosno položiti temeljne predmete.

2. semestar

- Započinje radionicom na kojoj će se održati nastava iz predmeta *Kvantitativne metode istraživanja*, *Kvalitativne metode istraživanja* i *Nacrt istraživanja*, te prezentacija drugog dijela nastavnika/ica koji/e, kao i kod prve radionice, uključuje rezultate njihovih istraživanja o pojedinim aspektima tematike doktorskog studija. Kao i u prvom semestru, na taj se način studenti/ice informiraju o najnovijim teorijskim i metodološkim spoznajama u području, te istraživanjima drugog dijela potencijalnih mentora/ica.

Tijekom drugog smestra studenti/ice biraju mentore/ice između nastavnika/ica čija su izlaganja slušali tijekom prva dva semestra i čije područje istraživanja najviše odgovara njihovim pojedinačnim interesima.¹⁴ Nakon što mentor izrazi spremnost na mentoriranje određene teme, a Vijeće studija odobri odabir mentorstva, počinje kontinuirani mentorski rad sa studentom/icom, koji uključuje usmjeravanje i zadavanje literature, konzultacije, praćenje izvedbe obveza na studiju, te usklađivanje izvedbe disertacije.¹⁵ ECTS bodovi u ovom se semestru pridjeljuju prema istim kriterijima kao i u prvom semestru studija.

U konzultacijama s mentorom/icom te nastavnikom/icom koji je održao uvod u temu „Izrada nacrt istraživanja“, studenti/ce izrađuju prijedlog istraživanja u kojem postavljaju istraživačka pitanja na koje ono treba pružiti odgovor i potom prijavljuju temu doktorskog rada.¹⁶ Uvjet za upis u **treći** semestar je potpis mentora/ice, kojim se potvrđuje da je odobrio/la prijedlog nacrt istraživanja. Osim ECTS bodova koji se pridjeljuju za izradu nacrt istraživanja, ostatak ECTS bodova pridjeljuje se na istim načelima kao i u prvom semestru.

3. semestar

- Započinje tematskom radionicom u okviru koje studenti/ice obrazlažu vlastiti nacrt istraživanja pred studentima i nastavnicima uključenima u doktorski program¹⁷. Nakon što su

¹⁴ Mentor/ica mora biti u stanju kompetentno voditi istraživanje koje se predlaže za izradu doktorske disertacije. Ta se vrsta kompetentnosti dokazuje dosadašnjim znanstvenim radom i vrhunskim publikacijama u području u kojem se izrađuje disertacija (ovo je najvažniji faktor za uspješnost doktorskog studija). Osim toga, mentor mora raspolagati resursima za kvalitetan znanstveno-istraživački rad, koje dijelom transferira na mentorirane.

¹⁵ Mentor/ica vodi znanstveno istraživanje polaznika, te vodi brigu o usklađivanju poslova na izradi disertacije, kao i formiranju povjerenstva i obrani disertacije. Poželjno je da mentor/ica i polaznik/ica imaju sukladne poglede na predloženo istraživanje, znanost i ciljeve, kako bi mogli zajedno kvalitetno raditi tijekom predviđenog vremenskog razdoblja. Student/ica ima pravo promjene mentora/ice, i to samo jednom u tijeku studija. Zahtjev za promjenu mentora/ice, potrebno je pismeno obrazložiti Vijeću doktorskog studija i navesti konkretne razloge u prilog promjene. Na kraju svakog semestra, mentor/ica svojim potpisom potvrđuje da je student/ica kroz pojedinačne aktivnosti prikupio/la 30 ECTS-ova, izradom predviđenih zadataka na razini EKO i HKO primjerenoj doktorskog studiju. Ukoliko mentor/ica napiše negativan izvještaj o studentu/ici, formira se posebno povjerenstvo Vijeća doktorskog studija, zasebno intervjuira mentora/icu i studenta/icu, te procjenjuje daljnji tijek studiranja dotičnog polaznika/ce. U slučaju negativnog izvješća drugog mentora/ice, odabranog nakon promjene prvog/e mentora/ice, Vijeće studija odlučuje o tome postoje li mogućnosti za nastavak studija ili polaznici valja savjetovati prekid studija i (na zahtjev studenta/ice) prenošenje dotad postignutih ECTS bodova na neki drugi doktorski studij.

¹⁶ Izrada prijedlog istraživanja izuzetno je važan jer kasnije utječe i na odabir strategije istraživanja, upotrebu koncepata, modela ili teorija, te na koncu i na izbor metoda i planiranog vremenskog okvira u kojem će se obaviti istraživanje.

¹⁷ Potrebno je napomenuti da je moguće da student/ica, na temelju pitanja i sugestija dobivenih tijekom rasprave, utvrdi da mu/joj nacrt istraživanja nije do kraja prikladan željenoj svrsi. Tijekom trećeg semestra stoga imaju mogućnost prilagoditi nacrt istraživanja, u konzultacijama s mentorom/icom.

dobili akademsku legitimaciju za predloženi nacrt istraživanja, tijekom trećeg semestra, u dogovoru s mentorom/icom, izrađuju sinopsis doktorskog rada. U tom dijelu doktorskog studija iznimno je važno da mentor/ica prepozna koje istraživačke strategije odgovaraju ontološkim i epistemološkim preferencijama pojedinačnog/e studenta/ice. U sinopsisu doktorskog rada teorijski koncepti i istraživačke strategije povezuju se s metodama istraživanja. Uvjet za upis u četvrti semestar je potpis mentora/ice kojim se potvrđuje da je mentor/ica odobrio/la sinopsis istraživanja, kao i potpis da je student/ica obavio/la sve potrebne zadatke u svezi s izradom sinopsisa na odgovarajućoj razini EKO i HKO, u skladu s opterećenjem od 30 ECTS-a.

4. semestar

- Započinje obranom sinopsisa doktorskog rada na četvrtoj tematskoj radionici. Kroz raspravu na toj radionici, studenti/ice dobivaju akademsku legitimaciju za svoj sinopsis ili sugestije što u njemu trebaju popraviti. Tijekom četvrtog semestra, studenti/ce prikupljaju i obrađuju prikupljene podatke. Uvjet za upis u peti semestar je potpis mentora/ice kojim se potvrđuje da je student/ica u svom istraživanju izradio/la sve potrebne zadatke na odgovarajućoj razini EKO i HKO, u skladu s opterećenjem od 30 ECTS-a.

5. semestar

- Tijekom petog semestra, studenti/ice nastavljaju obradu podataka dobivenih istraživanjem, koncipiraju završnu strukturu rada i počinju pripremati pojedine njegove dijelove. U tom poslu kontinuirano se konzultiraju s mentorom/icom, te - u mjeri u kojoj je to potrebno - s drugim nastavnicima/ama uključenima u program doktorskog studija. Uvjet za upis u šesti semestar je potpis mentora/ice kojim se potvrđuje da je student/ica u svom istraživanju izradio/la sve potrebne zadatke na odgovarajućoj razini EKO i HKO, u skladu s opterećenjem od 30 ECTS-a.

6. semestar

- Tijekom šestog semestara studenti/ice su u završnoj fazi pisanja doktorskog rada. Pri tom se konzultiraju s mentorom/icom i – po potrebi - s drugim nastavnicima/ma uključenima u program doktorskog studija. Studij završava obranom doktorske disertacije. Mentor/ica potpisom ovjerava da je tekst doktorskog rada spreman za predaju Povjerenstvu za obranu doktorskog rada, koje imenuje Vijeće doktorskog studija.

Obranom doktorske disertacije i završetkom studija, studenti/ice stječu diplomu i akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.) iz područja društvenih znanosti, polje sociologija, grana posebne sociologije (sociologija regionalnog i lokalnog razvoja).

S obzirom na broj, vrstu i sadržaje radionica uključenih u njegovu izvedbu, te na angažman tražen od studenta/ice u intenzivnom znanstveno-istraživačkom dijelu rada, predloženi program vrlo je zahtjevan. Ovakva njegova struktura, kao i očekivanja koja postavlja pred potencijalne polaznike/ce su, međutim, nužni za ostvarenje cilja programa koji se odnosi na njegovu prepoznatljivost i na usporedivost sa srodnim programima u svijetu.

Tijekom svih šest semestara doktorskog studija studenti/ice sudjeluju i u drugim aktivnostima koje nisu izravno vezane s doktorskim studijem, ali su od važnosti i značaja za njihov

znanstveno-istraživačko-nastavni razvoj, pa ulaze u cjelokupnost njihove doktorske izobrazbe kao što su izlaganja na kongresima; sudjelovanje na simpozijima, seminarima, radionicama, okruglim stolovima; sudjelovanje na ljetnim školama)

Tijekom studija studenti/ce imaju obvezu:

- redovito pohađati nastavu koju su upisali i aktivno u njoj sudjelovati te uredno ispunjavati obveze koje im odrede nastavnici/e i mentori/ce
- podnositi pisana izvješća mentoru/ici o ispunjenju programa dokorskog istraživanja
- pridržavati se pravila Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zadru i Sveučilišta u Teramu
- osigurati podmirivanje troškova studija.

Studenti/ce imaju pravo:

- na konzultacije s nastavnicima i mentorima kao i s voditeljem studija prema unaprijed dogovorenom rasporedu
- na pristup svim resursima nositelja studija (biblioteka, internet) kao i redoviti studenti/ce na preddiplomskom i diplomskom stupnju školovanja
- na mentora/icu za izradu doktorske disertacije
- na prilagođenost obveza broju studentskih radnih sati
- na slobodno izražavanje mišljenja o doktorskom studiju i davanje sugestija za unaprjeđenje studija.

3.1.2.2. Ritam i obveze studenata/ica s djelomičnim radnim vremenom

Zbog svog intenzivno znanstveno-istraživačkog karaktera, studij je namijenjen i strukturom svog odvijanja prilagođen prvenstveno studentima/icama s punim radnim vremenom. U slučaju upisa osobito kvalificiranih kandidata/kinja koji zbog poslovnih obveza nisu u prilici studirati u režimu punog radnog vremena, izrađuje se poseban individualni kurikulum koji omogućava praćenje programa i završetak studija u roku primjerenom djelomičnom radnom vremenu (dvostruki rok u odnosu na onaj potreban studentima/icama s punim radnim vremenom).

Studentske obveze i prava polaznika/ca s djelomičnim radnim vremenom jednake su onima studenata/ica s punim radnim vremenom, uz izuzetak vremenskog okvira predviđenog u potonjem slučaju.

3.1.3. Završetak studija

Postupak prijave, ocjene i obrane dokorskog rada u skladu je s općim propisima Sveučilišta u Zadru i Sveučilišta u Teramu.

Uvjet za upis u 5. (peti) semestar je obranjen sinopsis dokorskog rada. Ispit je komisijski, a polaže se tijekom tematske radionice u 4. (četvrtom) semestru pred najmanje tročlanim Povjerenstvom za ocjenu sinopsisa, koje čine predsjednik/ica, mentor/ica i jedan/na član/ica. Mentor/ica ne može biti predsjednik/ica Povjerenstva (mentor/ica je član/ica Povjerenstva). Uvjet za pristupanje ispitu su prikupljeni svi bodovi i izvršene sve obveze iz tri prva semestra studija, te obranjen nacrt istraživanja.

Nakon obrane sinopsisa dokorskog rada student/ica, u dogovoru s mentorom/icom i uvažavajući primjedbe izrečene na obrani, može prijaviti temu disertacije Vijeću dokorskog

studija, koje potvrđuje temu i sinopsis, te ih prosljeđuje na prihvaćanje Vijeću poslijediplomskih studija Sveučilišta u Zadru.

Kad je tekst disertacije izrađen i kad mentor/ica to odobre potpisom, student/ica predaje potreban broj (tri ili više) neuvezanih primjeraka teksta disertacije članovima/icama Povjerenstva za ocjenu doktorskog rada, a nakon što od studenta/ice ono eventualno zatraži izmjene i dorade pojedinih dijelova teksta disertacije, to Povjerenstvo upućuje svoju ocjenu na prihvaćanje Vijeću poslijediplomskih studija Sveučilišta u Zadru.

Nakon što Vijeće poslijediplomskih studija Sveučilišta u Zadru tijelo prihvati ocjenu Povjerenstva za ocjenu doktorskog rada, Vijeće doktorskog studija imenuje Povjerenstvo za obranu doktorskog rada, koje se formira na istim načelima kao i druga povjerenstva u procesu (tj. mentor/ica ne može biti predsjednik/ica Povjerenstva). Povjerenstvo za obranu doktorskog rada može uključivati istaknute stručnjake/inje u području, koji/e nisu članovi/ce nastavnog osoblja Sveučilišta u Zadru i Sveučilišta u Teramu. Ako to traži narav teme disertacije, Povjerenstvo za obranu može se sastaviti od više od tri člana/ice, ali valja pritom voditi računa da se imenuje neparan broj članova/ica.

Datum obrane Disertacije objavljuje se javno na oglasnim pločama i web stranici Sveučilišta u Zadru, deset dana prije obrane.

Obrana se odvija pred Povjerenstvom za obranu, uz nazočnost javnosti.

Disertacija je obranjena s uspjehom ako je pozitivno ocijeni većina članova/ica Povjerenstva za obranu.

Nakon što u tekst disertacije unese eventualne izmjene proizašle iz rasprave na obrani, student/ica – uz potpis mentora/ice-, predaje deset uvezanih primjeraka disertacije.

3.1.4. Uvjeti nastavka studija u slučaju prekida studija

Studenti/ice koji su prekinuli/e studij jer nisu izvršili sve predviđene obveze u pojedinom semestru, ili iz nekog drugog razloga, mogu nakon razdoblja nestudiranja (pauze) nastaviti studij tako da podnesu molbu o nastavku studija Vijeću doktorskog studija. Vijeće odlučuje o svakoj molbi posebno, te – nakon procjene sposobnosti studenta/ice za nastavak studija - odgovara studentu/ici pismenom odlukom.

Student/ica ima pravo na potvrdu (certifikat) o apsolviranom dijelu doktorskog studijskog programa, kao dijelu cjeloživotnog obrazovanja. Na zahtjev studenta/ice, izdaje se Certifikat o izvršenim obvezama iz Doktorskog studija. Certifikat sadrži prijepis obveza dotada izvršenih u okviru doktorskog studija i ostvarenih ECTS bodova.

3.1.5. Duljina razdoblja studiranja

Strukturirane studentske obveze na poslijediplomskom doktorskome studiju Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja traju šest semestara.

Ovo je u skladu s preporukom Nacionalog vijeća za visoko obrazovanje prema kojem se duljina razdoblja od početka do završetka studiranja određuje na najviše četiri godine za

studente/ice u punom radnom vremenu (*full-time*), odnosno, najviše sedam godina za studente/ice koji/e nisu angažirani/e u punom radnom vremenu (*part-time*).¹⁸

S obzirom na intenzivnost programa doktorskog studija, za studente/ice koji/e nisu angažirani/e u punom radnom vremenu, izrađuje se poseban raspored izvršavanja studentskih obveza.

3. 2. Ishodi učenja

U skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom (EKO) i Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom (HKO), prema kojima doktorski studij predstavlja najvišu obrazovnu razinu¹⁹, studenti/ce trebaju kroz studij ostvariti 4 temeljna svojstva ishoda učenja:

1. razinu, odnosno složenost kompetencija koje odgovaraju 8. stupnju kvalifikacijskog okvira;
2. obujam, odnosno ukupnu količinu kompetencija za navedeni stupanj;
3. profil struke;
4. kvalitetu; odnosno pouzdanost i povjerenje u iskaz o završenom doktorskome studiju koji se nalazi na javnoj ispravi.

Nakon završetka doktorskog studija, očekuje se da će studenti/ice steći činjenična i teorijska znanja koja će im omogućiti vrjednovanje novih znanja u području sociologije regionalnog i lokalnog razvoja. Isto tako, steći će sposobnosti znanstvenog istraživanja koje će im omogućiti da i sami/e pomiču granice postojećeg znanja u području, odnosno doprinose stvaranju novog znanja. Nadalje, steći će vještine pomoću kojih će moći kreirati, analizirati i vrjednovati nove metode i instrumente, kao i vještine kreiranja novih načina komunikacije i suradnje s osobama različitih identitetnih pripadnosti. Steći će također i samostalnost u istraživanju, uz poštovanje tuđega i stalno razvijanje osobnoga profesionalnog i etičkog identiteta. Ovo znači da će izgraditi stav koji uključuje predanosti istraživanjima i razvoju novih ideja ili procesa, ali i odgovornost za uspješnost provođenja istraživanja, društvenu korisnost njegovih rezultata, te svijest o njegovim mogućim negativnim posljedicama.

S obzirom na obujam cjelovite kvalifikacije na osmom stupnju kvalifikacijskog okvira, studij je koncipiran tako da studenti/ice cijelo njegovo strukturirano vrijeme provedu radeći na ishodima koji su u skladu s 8. razinom kvalifikacijskog okvira. To će u konačnici rezultirati originalnim doktorskim radom iz kojeg se mogu objaviti radovi u znanstvenim časopisima s međunarodnom recenzijom.

Nakon završetka doktorskog studija od studenata/ica se očekuje da sustavno poznaju područje rada i metode koje se koriste u odabranoj disciplini. Uz sposobnost samostalnog istraživanja, očekuje se, također, vladanje komunikacijskim i prezentacijskim vještinama, kao i vještinom upravljanja projektima.

¹⁸ *Načela za uspostavu poslijediplomskih doktorskih studija Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje*, 14. srpnja 2006., točka 7.

¹⁹ Za promišljanje ishoda učenja korišten je priručnik Dželalija, M., Fuchs, R., Uzelac, S. i Tatalović, M. (2009) *Hrvatski kvalifikacijski okvir. Uvod u kvalifikacije*, Vlada RH i MZOŠ.

Očekuje se da će poslijediplomski doktorski studij *Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja* pripremiti stručnjake/inje koji će, podizanjem razine kvalitete ekspertnog znanja u području studija, biti u stanju neposredno pridonijeti europeizaciji hrvatskog društva. Po završetku studija, studenti/ice će moći ravnopravno sudjelovati u interdisciplinarnim istraživačkim timovima, te istraživački promišljati, metodološki utemeljeno istražiti i informirano interpretirati istraživačke probleme u kojima je potrebna ili poželjna sociološka ekspertiza.

Doktorski studij *Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja* planiran je na način da osigurava stjecanje kompetencija za različite karijere stručnjaka/inja osme razine obrazovnog kvalifikacijskog okvira, kako u javnom tako i u privatnom sektoru. Završeni studij omogućuje polaznicima/ama rad u područjima koja se protežu od akademske edukacije do državne administracije, razvojnih agencija, socijalnog rada, zdravstvene i socijalne skrbi, publicistike, oglašivačke djelatnosti, upravljanja odnosima s javnošću, oblikovanja medijskih sadržaja, diplomacije te upravljanja znanjem i konzultantskih usluga.

3. 3. Mentorski sustav

Sustav mentorskog vođenja kroz studij ključan je za kakvoću istraživačkog rada i rezultate studenata/ica.

Sustav se temelji na svestranoj suradnji studenta/ice i mentora/ice kroz cijeli studij, pri čemu mentor/ica ima sljedeće obveze: pomoć u odabiru teme dokorskog istraživanja, planiranje studija i uvođenje u metodologiju znanstvenog istraživanja, pomaganje i suradnja sa studentom/icom te kontinuirano praćenje studenta/ice u njegovom/zinom znanstvenom i istraživačkom radu, suradnja na pripremi prvih znanstvenih radova i pomoć u njihovom objavljivanju, vrjednovanje istraživačkog rada i napredovanja kroz mentorska izvješća, vrjednovanje ostalih aktivnosti, priprema javne obrane teme doktorske disertacije, potpora u planiranju mogućeg boravka studenta u inozemnoj znanstveno-istraživačkoj ustanovi i sl. U međusobnim odnosima student/ica i mentor/ica dužni su se pridržavati naputaka Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zadru i Sveučilišta u Teramu.

Mentor/ica je osoba koja se aktivno bavi znanstveno-istraživačkim radom. On/ona zajedno sa studentom/icom izrađuje individualizirani program studija i prati napredovanje studenta/ice tijekom cijelog vremena studija. Mentor/ica jednom godišnje podnosi dokumentirana izvješća o napredovanju studenta/ice Vijeću dokorskog studija. Izvješća mentora/ice trebaju biti strukturirana tako da pokažu što je student/ica u razdoblju na koje se odnosi izvješće radio/la, koja je znanja i vještine usvojio/la u radu, u čemu je pokazao/la osobit napredak, kakve su bile eventualne poteškoće u napredovanju i kako su otklonjene, i slično.

Potencijalni mentori:

Redoviti profesori

1. Prof. dr.sc. Vjeran Katunarić
2. Prof. Everardo Minardi
3. Prof. dr.sc. Inga Tomić-Koludrović
4. Prof. dr.sc. Siniša Zrinščak
5. Prof.dr.sc. Ivan Koprić

Znanstveni savjetnici

6. Dr. sc. Paul Stubbs, znanstveni savjetnik
7. Dr. sc. Nenad Starc, znanstveni savjetnik

Izvanredni profesori

8. Prof. dr.sc. Saša Božić
9. Prof. dr.sc. Biljana Kašić
10. Prof. dr.sc. Vladimir Lay
11. Prof. Emilio Cocco
12. Prof. dr.sc. Zdravko Petak
13. Prof. dr.sc. Ivan Rimac
14. Prof.ssa Agnese Vardanega

Docenti

15. Dott. Nico Bortoletto, ricercatore
16. Doc.dr.sc. Senka Božić-Vrbančić
17. Doc.dr.sc. Jadranka Čačić-Kumpes

3. 4. Opis obveznih predmeta

3.4.1. Razvoj u perspektivi socioloških teorija

Ime i prezime nositeljice predmeta: **prof. dr. sc. Inga Tomić-Koludrović**

Sadržaj predmeta:

Kolegij se bavi sociološkim teorijama kojima su u središtu pojmovi "razvoj", "modernizacija" i "globalizacija". Sadržaj kolegija uključuje raspravu o mogućnostima primjene u radu studenata/ica teorijskih pristupa koji se bave sociološkim fenomenima ključnim za shvaćanje procesa europeizacije u kontekstu regionalnog i lokalnog razvoja. U tom se kontekstu raspravljaju koncepti socijalne strukture, socijalne integracije i kohezije, civilnog društva, kulture i identiteta, kroz prizmu socioloških pristupa razvoju, globalizaciji i modernizaciji. Kritički se razmatraju i mogućnosti primjene diskursa modernizacije, razvoja i globalizacije u kontekstu europeizacije i postindustrijske modernizacije.

Očekivani rezultati učenja:

Očekuje se da će studenti/ce moći u vlastitom eseju s razumijevanjem upotrijebiti postavke različitih pristupa o kojima je raspravljano u uvodnim raspravama. Kolegij razvija sposobnost argumentacije aktivnom upotrebom temeljnih teorijskih znanja potrebnih za rad u području.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: uvodni termini uključuju 8 sati izlaganja nastavnika/ce, uz diskusiju s polaznicima. Polaganje ispita pretpostavlja izradu samostalnog eseja na temu (duljine 15 stranica), povezanog s raspravama u kolegiju, koji se može iskoristiti u daljnjem studentovom/činom radu u studiju, te usmeno obrazloženje pojedinih postavki tog eseja u razgovoru s nastavnicom.

Popis preporučene temeljne literature:

Böröcz, J.; Sarkar, M. (2005). "What is the EU?", *International Sociology*, 20/2: 153-173
Böröcz & Sarkar: "What Is the EU?" *International Sociology* 20,2(June 2005)153-73.

Calhoun, C. i dr., (2002). *Contemporary Sociological Theory*, Malden MA, Oxford UK: Blackwell Publishers. (Part I, Part II)

Calhoun, C. i dr., (2002). *Classical Sociological Theory*, Malden MA, Oxford UK: Blackwell Publishers. (Part V, Part VI)

Charlton, B.G. and Andras, P. (2003). *The Modernization Imperative*, Imprint Academic, Exeter, UK,
<http://www.hedweb.com/bgcharlton/modernization-imperative.html>

Dodd, N. (1999). *Social Theory and Modernity*. Malden MA, Oxford UK: Blackwell Publishers.

Giddens, A. (1991a). *The Consequences of Modernity*. Stanford (Cal): Stanford University Press, Oxford: Basil Blackwell, Cambridge: Polity Press.

Giddens, A. (1991b). *Modernity and Self Identity; Self and Society in the Late Modern Age*. Cambridge: Polity Press.

Lerner, D. (1964). *The Passing of Traditional Society*. New York: The Free Press.

Leburić, A./Tomić-Koludrović, I. (2002) "Croatian youth at the beginning of 2000: signs of new politicisation", u *Flying over or falling through the cracks? Young people in the risk society*, Ljubljana: Office for the Youth of the Republic of Slovenia, str. 59-66.
<http://www.unizd.hr/Default.aspx?tabid=800>

Majima, S.; Savage, M. (2006). "Unpacking Culture Shifts in Post-War Britain: A Critical Encounter With Roland Inglehart", CRESC, The University of Manchester.
<http://www.cresc.ac.uk/documents/papers/wp17.pdf>

Munck, R./D. O'Hearn, (eds), (1999). *Critical Development Theory*, London: Zed Press.

Robertson, R. (1992). "Globality, Global Culture, and Images of World Order", in Haferkamp, Hans, and Neil J. Smelser (eds.), *Social Change and Modernity*, Berkeley:

Schramm, W. (1964). *Mass Media and National Development, The role of information in developing countries*. Urbana: University of Illinois Press.

Seidman, S. (2004). *Contested Knowledge. Social Theory Today*, Malden MA, Oxford UK: Blackwell Publishers.

Webster, Andrew (1990). *Introduction to the Sociology of Development*, Palgrave: Macmillan.

Wallace R. A. i Wolf. A (2005). *Contemporary Sociological Theory: Expanding The Classical Tradition* (6th Edition), Prentice Hall

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

Brown, J. F., (1994). *Hopes and Shadows: Eastern Europe after Communism*, London and New York: Longman

Tomić-Koludrović, I./Leburić, A. (2002). "Lifestyle or survival strategy: Croatian youth in the late 1990s", u *Flying over or falling through the cracks? young people in the risk society*, Ljubljana: Office for Youth of the Republic of Slovenia, str. 113-119.
<http://www.unizd.hr/Default.aspx?tabid=800>

Tomić-Koludrović, I./Petrić, M. (2007a). "From Transitional to Mixed Society: Croatia between Two Modernizations", u *La questione adriatica e l'allargamento dell'Unione europea*, Milano: Franco Angeli, str. 127-161. PDF
<http://www.unizd.hr/Default.aspx?tabid=800>

Tomić-Koludrović, Inga (2009). „The Role of Theory: Sociology's Response to the Bologna Educational Reform in Croatia“, *Challenges for Sociology in an Unequal World*, Conference of the ISA Council of National Sociological Associations, March 24, Taipei, 2009.
http://www.ios.sinica.edu.tw/cna/download/5a_TomicKoludrovic

Roberts, J. (2001). *The Failure of Modernization: Globalization and Culture*, apexart, Conference in Rio de Janeiro, Brazil - July 2001,
<http://www.apexart.org/conference/Roberts.htm>

Tomić-Koludrović, I./Petrić, M. (2005). "Creative Industries in Transition: Towards a Creative Economy?", u *The Emerging Creative Industries in Southeastern Europe*, Zagreb: Institute for International Relations, str. 7-23.

Bodovna vrijednost predmeta: 6 ECTS bodova

Način polaganja ispita: pismeni (članak od 15 stranica na odabranu temu) i usmeni (rasprava o vezi teme obrađene u članku i gradiva kolegija).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu sa sustavima za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Zadru i Sveučilištu u Teramu.

3.4.2. Teorije regionalnog i lokalnog razvoja

Ime i prezime nositelja predmeta: **Prof. Everardo Minardi (Professore di prima fascia)**

Sadržaj predmeta:

Lokalni i regionalni razvoj su pojmovi širokog opsega referencije, koje je moguće sažetije opisati kao proces kroz koji se stanoviti broj ustanova i/ili pripadnika/ca stanovništva na određenom lokalitetu mobiliziraju u svrhu stvaranja, učvršćivanja i stabiliziranja aktivnosti, koristeći na što je bolje mogući način resurse teritorija definirane u smislu regije.

Proces se može vidjeti kao napor odozdo lokalnih aktera na poboljšanju prihoda, mogućnosti zapošljavanja i kvalitete života na lokalitetu na kojem žive, u odgovoru na neuspjeh tržišta i

politike nacionalnih vlada u pružanju onoga što je potrebno, pogotovo u nerazvijenim područjima ili u područjima koja prolaze strukturalnu prilagodbu. Politike lokalnog razvoja također mogu pridonijeti ciljevima jačanja lokalne participacije i demokracije u regionalnom okviru suradnje.

U politiku regionalnog razvoja uključeni su različiti javni i društveni akteri. Javni akteri uključuju lokalne i regionalne vlasti te urede središnje vlade. Društveni akteri uključuju poslodavce, zajednicu i dobrovoljne organizacije, sindikate, ko-operative, razvojne agencije, sveučilišta. Mješavina uključenih čimbenika i njihov relativni utjecaj razlikuju se od zemlje do zemlje i od područja do područja. Međutim, uključenje mreža lokalnih ljudi i agencija ključna je značajka pristupa lokalnom razvoju u regiji koja se razmatra. Ova se vrsta pristupa u važnoj mjeri povezuje s pojmovima samo-pomoći, liderstva, suradnje i povjerenja.

Studentima/cama se prezentiraju pojedine teorije lokalnog i regionalnog razvoja. Od njih se očekuje rasprava uz empirijski relevantne referencije na studije slučaja, u usporednom i međusektorskom kontekstu. U raspravi se sudjeluje individualno i u malim grupama.

Očekivani rezultati učenja:

Očekuje se da će studenti/ce moći u vlastitom eseju s razumijevanjem upotrijebiti postavke različitih pristupa o kojima je raspravljano u uvodnim raspravama. Kolegij razvija sposobnost argumentacije aktivnom upotrebom temeljnih teorijskih znanja u području lokalnog i regionalnog razvoja. Osobit naglasak je na sposobnosti primjene pojedinih pristupa i stečenih kompetencija u praksi, na konkretnom predlošku.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: uvodni termini uključuju 8 sati izlaganja nastavnika/ce, uz diskusiju s polaznicima. Polaganje ispita pretpostavlja izradu samostalnog eseja na temu povezanu s raspravama u kolegiju, koji se može iskoristiti u daljnjem studentovom/icinom radu u studiju.

Popis preporučene literature:

Becattini G., Sforzi F., (a cura di) (2002) *Lezioni sullo sviluppo locale*, Milano: Rosenberg & Sellier.

Blakely, E. J. (1989) *Planning Local Economic Development. Theory and Practice*. Newbury Park: Sage.

Commission Européenne (1994) *Valeur ajoutée et ingénierie du développement local*. Luxembourg: Office des publications officielles des Communautés européennes.

De Rita G. e Bonomi A., (1998) *Manifesto per lo sviluppo locale. Dall'azione di comunità ai Patti territoriali*, Torino: Bollati Boringhieri.

Doeringer P., et al., (1987) *Invisible factors in local economic*, New York: Oxford University Press.

European Commission (1996) *Social and Economic Inclusion through Regional Development. The Community Economic Development Priority in European Structural Funds*

Programmes in Great Britain. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. Luxembourg.

Meyer, P. B. (Ed.) (1993) *Comparative Studies in Local Economic Development. Problems in Policy Implementation*. Westport: Greenwood Press.

OECD (1996b) *Territorial Development and Human Capital in the Knowledge Economy: Towards a Policy Framework*. LEED Notebook No. 23. Paris: OECD.

Pecqueur, B. (1989) *Le Développement Local*. Paris: Syros.

Pichierri A. (2002) *La regolazione dei sistemi locali: attori, strategie, strutture*, Bologna : Il Mulino.

Ramsay M.(1996) *Community, culture and economic development : the social roots of local action*, Albany, NY : State University of New York.

Reese L., Rosenfeld R. (2002) *The civic culture of local economic development*, Thousand Oaks, Calif.: Sage.

Rowe J. (ed.) (2009) *Theories of local economic development : linking theory to practice*, Burlington: Ashgate.

Bodovna vrijednost predmeta: 6 ECTS bodova

Način polaganja ispita: pismeni (članak od 15 stranica na odabranu temu) i usmeni (rasprava o vezi teme obrađene u članku i gradiva kolegija).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe: U skladu sa sustavima za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Zadru i Sveučilištu u Teramu.

3.4.3. Naziv predmeta: Kvantitativne metode istraživanja

Ime i prezime nositelja predmeta: **prof. dr. sc. Ivan Rimac**

Sadržaj predmeta:

Ovaj predmet će ponuditi pregled elemenata kvantitativnog pristupa znanstvenom istraživanju u društvenim znanostima, s naglaskom na potrebe studenata/ica u konkretnom radu u području sociologije regionalnog i lokalnog razvoja. U ovom kontekstu kritički će se razmatrati teme odnosa teorije i empirijskog dokaza, istraživačkog nacrtu i hipoteze, operacionalizacije i odabira indikatora, koncepcija mjerenja i metrijskih karakteristika, teorije uzorka i statističkih modela. Naglasak će biti na problemima invarijantnosti, kako u pogledu komparabilnosti višekratnih mjerenja iste populacije u vremenu, kao i problemima usporedbe u međunarodnim istraživanjima.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) za predmet:

Studenti i studentice steći će određene teorijske i praktične spoznaje potrebne za uporabu kvantitativnih metoda u svojim istraživanjima (specifične kompetencije), te razviti sposobnost kritičke evaluacije radova koji koriste kvantitativnu metodologiju (opće kompetencije).

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Nastava se odvija kroz 8 sati predavanja s raspravom. Tijekom predavanja polaznici/ce će raspravljati o teorijskim principima mjerenja u društvenim znanostima i tehnikama karakterističnim za kvantitativna istraživanja, te će analizirati, preispitivati i tumačiti određene primjere društvenih istraživanja utemeljene na spomenutim tehnikama. Očekuje se aktivno sudjelovanje svih polaznika/ica u raspravama, kao i interveniranje u sam sadržaj predavanja. Tijekom seminara polaznici/ce prezentiraju teme iz svog područja interesa te raspravljaju o metodološkom okviru i logici kvantitativnog testiranja svojih hipoteza.

Popis preporučene literature:

Somekh, B., Lewin, C. (2005) *Research Methods in the Social Sciences*, London: Sage.

King, G., Keohane, R.O., Verba, S. (1994) *Designing Social Inquiry - Scientific Inference in Qualitative*, Princeton: Princeton Univ. Press.

Lohr, S. L. (1999) *Sampling: Design and Analysis*, Belmont: Duxbury.

Tabachnick, B.G., Fidell, L.S. (2007) *Using Multivariate Statistics*, Boston: Pearson.

Brown, T. A. (2006) *Confirmatory Factor Analysis for Applied Research*, New York: The Guilford Press.

Bodovna vrijednost predmeta: 6 ECTS bodova

Način polaganja ispita:

Recenzija metodologije empirijskog rada (40% ocjene).

Usmena obrana istraživačkog nacrt (60% ocjene).

Recenzija obuhvaća procjenu glavnih odrednica metodologije izabranog kvantitativnog empirijskog rada i raspravu/kritiku upotrijebljene metodologije s pokušajem prijedloga da se metodologija unaprijedi unutar ideje repliciranja istog istraživačkog postupka.

Istraživački nacrt (do 3000 riječi) koncipira istraživanje od izvoda hipoteze iz teorije, nacrt istraživanja, operacionalizacije mjerenja, provjere mjernih svojstava upotrijebljenih indikatora, definiranja populacije i strategije uzorkovanja, procjene statističke snage uzorka s obzirom na veličinu, te odabir primjerene strategije statističkog dokaza.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Sveučilištu u Zadru i Sveučilištu u Teramu.

3.4.4. Kvalitativne metode istraživanja

Ime i prezime nositeljice predmeta: **Dr. sc. Senka Božić-Vrbančić, docentica**

Sadržaj predmeta:

Ovaj predmet će ponuditi pregled elemenata kvalitativnog pristupa znanstvenom istraživanju u društvenim znanostima, s naglaskom na potrebe studenata/ica u konkretnom radu u području sociologije regionalnog i lokalnog razvoja. U okviru kolegija raspraviti će se različiti analitički pristupi, metode i tehnike, kao te pitanja o etici i samorefleksivnosti istraživača/ice. Kvalitativne metode, kao što tvrdi David Howarth (2005), nisu neutralna grupa tehnika koje

se mogu mehanički aplicirati na bilo koje empirijsko istraživanje. Upravo suprotno, od kvalitativnih istraživača i istraživačica se očekuje kontinuirana refleksija i teoretiziranje načina na koji se provodi određeno istraživanje, te razumijevanje istraživačkih pitanja i određenih problema unutar šire grupe ontoloških i epistemoloških postulata. U tom kontekstu studenti i studentice imat će priliku raspraviti teme povezane s planiranim vlastitim područjem rada.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) za predmet:

Studenti i studentice steći će određene teorijske i praktične spoznaje potrebne za uporabu kvalitativnih metoda u svojim istraživanjima (specifične kompetencije), te razviti sposobnost kritičke evaluacije radova koji koriste kvalitativnu metodologiju (opće kompetencije).

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Nastava se odvija kroz 8 sati predavanja s raspravom. Tijekom predavanja polaznici/ce će se upoznati s teorijskim principima i tehnikama karakterističnim za kvalitativna istraživanja, te će analizirati, preispitivati i tumačiti određene primjere utemeljene na istraživanju spomenutih teorijama i tehnikama. Očekuje se aktivno sudjelovanje svih polaznika/ica u raspravama, kao i interveniranje u sam sadržaj predavanja. Tijekom seminara polaznici/ce će imati priliku prezentirati teme iz svog područja interesa te prodiskutirati njihov metodološki okvir.

Popis preporučene temeljne literature:

Atkinson, P., Coffey, A., Delamont, S. (2003) *Key Themes in Qualitative Research*. Walnut Creek, CA: AltaMira. (Odabrana poglavlja)

Bates, R. H., Greif, A. Levi, M. Rosenthal, J-L. Weingast, B., (eds.) (1998) *Analytic Narratives*. Princeton: Princeton University Press. (Odabrana poglavlja)

Denzin, N., Lincoln Y. (2003). *The Landscape of Qualitative Research: Theories and Issues*. London: Sage. (Odabrana poglavlja)

Howarth, D. (2005). *Applying Discourse Theory: the Method of Articulation. Discourse Theory in European Politics: Identity, Policy and Governance*. New York: Palgrave, str. 316-346.

Mason, J. (2002). *Qualitative Researching*. London: Sage. (Odabrana poglavlja)

Pink, S. (2001). *Doing Visual Ethnography: Images, Media and Representation in Research*. London: Sage. (Odabrana poglavlja)

Wodak, R., Krzyzanowski, M. (2008) *Qualitative Discourse Analysis in the Social Sciences*. New York: Palgrave. (Odabrana poglavlja)

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

Denzin, N. K., Lincoln, Y. (eds.). (2005) *Handbook of Qualitative Research*. Thousand Oaks, CA.: Sage. (Odabrana poglavlja)

Goffman, E. (1989) "On fieldwork", *Journal of Contemporary Ethnography*, 18:123-132.

Maxwell, J.A. (2005) *Qualitative Research Design. An Interactive Approach*. London: Sage. (Odabrana poglavlja)

Seale, C., Gobo, G., Gubrium, J. and D. Silverman (eds.). (2004) *Qualitative Research Practice*. London: Sage. (Odabrana poglavlja)

Silverman, D. (2006) *Interpreting Qualitative Data*. London: Sage. (Odabrana poglavlja)

Travers, M. (2001) *Qualitative Research Through Case Studies*. London: Sage.

Bodovna vrijednost predmeta: 6 ECTS bodova

Način polaganja ispita:

Kritički esej (40% ukupne ocjene; do 3000 riječi), koji uspoređuje dva moguća kvalitativna pristupa istraživanju sa sličnim istraživačkim pitanjem. Potrebno je raspraviti metodološki okvir, te kritički raspraviti (utemeljeno na raspravama vođenim tijekom uvodnih predavanja, kao i na preporučenoj literaturi), te prednosti i nedostatke oba odabrana pristupa.

Recenzija pisanog predloška i usmene obrane pristupa odabranog za rad na pojedinom problemu koji će se obraditi u vlastitom istraživanju, ili bi se mogao obraditi, uz upotrebu kvalitativnih metoda (60% ocjene).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Sveučilištu u Zadru i Sveučilištu u Teramu.

3.4.5. Nacrt istraživanja

Ime i prezime nositelja predmeta: **prof. dr. sc. Saša Božić**

Sadržaj predmeta:

Kolegij Nacrt istraživanja omogućuje pripremu nacrt istraživanja doktorskim studentima i studenticama koji u svoje radove uključuju empirijsko istraživanje. Kolegij, isto tako, omogućuje pohađanje i proširenje znanja onim doktorskim studenticama i studentima koji žele naučiti na naprednoj razini pripremiti istraživanje, a koji planiraju teorijske radove. Sadržaj kolegija uključuje upoznavanje istraživačkih tradicija i pravaca kao i istraživačkih strategija u društvenim znanostima te posebno sociologiji. Postavljanje nacrt istraživanja je proces koji uključuje odlučivanje o istraživačkim pitanjima, ciljevima pa tako i obliku znanja koje se generira u društvenim znanostima. Stoga će doktorski/e studenti/ce kritički evaluirati sve tipove nacrt istraživanja prema epistemološkom pravcu iz kojeg se izvode. Studenti/ce će raspraviti o mogućnostima postavljanja, ispunjavanja i provjeravanja pojedinih istraživačkih ciljeva općenito, te prema odabranoj strategiji. U sljedećoj fazi raspraviti će se mogućnosti korištenja metoda s obzirom na istraživački pravac, a posebno će se obraditi nacrti istraživanja koji strateški koriste kvalitativne, zatim kvantitativne te konačno mješovite

metode. U posljednjoj fazi doktorski/e studenti/ce će postaviti vlastite nacрте istraživanje koje će međusobno evaluirati.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) za predmet:

Studenti i studentice usavršit će znanja potrebna za napredno postavljanje nacрта istraživanja u sociologiji i društvenim znanostima. Nakon apsolviranja kolegija studenti/ce će moći razviti vlastiti ili zadani nacrt istraživanja u radnom kontekstu akademskih i/ili privrednih institucija (specifične kompetencije). Također će razviti sposobnost kritičke evaluacije znanstvenih istraživanja (opće kompetencije).

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Nastava uključuje 8 sati predavanja s raspravom. Tijekom predavanja polaznici/ce će imati prilike raspravljati o istraživačkim pravcima i tradicijama u društvenim znanostima i sociologiji, različitim tipovima nacрта istraživanja s obzirom na istraživački pravac i istraživačku strategiju, te konačno o pripadajućim metodološkim mogućnostima. Studenti/ce će postaviti i diskutirati vlastiti nacrt istraživanja te evaluirati tuđe nacрте istraživanja. Rezultat kolegija bit će pojedinačni nacrti istraživanja. Nakon grupne evaluacije i prerađivanja nacрта studenti/ce će predati konačnu verziju koju ocjenjuje predavač.

Popis preporučene temeljne literature:

Singleton, R.A. i Straits, B. C. (1999³) *Approaches to Social Research*. Oxford: Oxford University Press.

Blaikie, N. (2009²) *Designing Social Research*. Cambridge: Polity Press.

Creswell, J.W. (2009³) *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. London: Sage. (Odabrana poglavlja)

Creswell, J.W., Plano C., Vicki L. (2006) *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. London: Sage. (Odabrana poglavlja)

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

Yin, R. K. (2009) *Case Study Research: Design and Methods*. London: Sage. (Odabrana poglavlja)

Myers, J.L., Well, A., D. i Lorch, R.F. (2003) *Research Design and Statistical Analysis*. London: Routledge. (Odabrana poglavlja)

Davis, J. A. (1985) *The Logic of Causal Order*. London: Sage. (Odabrana poglavlja)

Babbie, E., Benaquisto, L. (2002) *Fundamentals of Social Research*. Toronto: Nelson. (Odabrana poglavlja)

Becker, Howard (1986) *Writing for Social Scientists: How to Start and Finish Your Thesis, Book, or Article*. Chicago: Chicago University Press.

Abbott, Andrew (1998) "The Causal Devolution", *Sociological Methods and Research* 27(1):148-181.

Lieberson, Stanley (1991) "Small N's and Big Conclusions: An Examination of the Reasoning in Comparative Studies Based on a Small Number of Cases", *Social Forces*, 71: 307-320.

Bodovna vrijednost predmeta: 6 ECTS bodova

Način polaganja ispita

Ocjena konačne verzije nacrtu istraživanja (nakon obavljene grupne evaluacije).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Sveučilištu u Zadru i Sveučilištu u Teramu.

3.5. Način polaganja ispita

Način polaganja ispita iz pojedinog predmeta naveden je u njegovom opisu. Svi ispiti obvezno sadrže pismeni dio te referiraju na pripremu ili provedbu individualnog kurikulumu svakog pojedinog/e polaznika/ce.

3.6. Način praćenja sustava za osiguranje kvalitete

U skladu s odredbama i mehanizmima sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Zadru i Sveučilištu u Teramu. (Za pobliže objašnjenje načela sustava na samom studiju vidi 4.7.)

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4.1. Mjesta izvođenja studijskoga programa

Nastava će se održavati u predavaonicama Sveučilišta u Zadru (Odjela za sociologiju i prostorima poslijediplomskih studija) i Sveučilišta u Teramu. Za održavanje nastave Sveučilište u Zadru i Sveučilište u Teramu imaju odgovarajuće prostore (knjižnicu, čitaonicu, studentske učionice, ured studentske referade, TCR predavaonice, informatičke kabinete, fotokopirnicu-skriptarnicu). Knjižnični prostor Odjela za sociologiju Sveučilišta u Zadru i Odjela teorije i prakse društvenog razvoja Sveučilišta u Teramu u svom posjedu imaju sve knjige koje su navedene u literaturi u svim kolegijima koji se izvode na oba odjela.

4.1.1. Podatci o prostoru i opremi predviđenima za izvođenje studija

Odjel za sociologiju Sveučilišta u Zadru raspolaže s dvije predavaonice. U jednu se može smjestiti 45, a u drugu 35 studenata/ica. Predavaonice su opremljene računalom, LCD projektorom, projekcijskim platnom i pločom. Sveučilište u Zadru raspolaže i posebnom predavaonicom za izvođenje poslijediplomskih studija, kapaciteta 20 studenata/ica, opremljenu na isti način, kao i informatičkim kabinetima potrebnim za izvedbu pojedinih aspekata metodoloških kolegija.

Odjel teorije i prakse društvenog razvoja Sveučilišta u Teramu raspolaže s tri predavaonice za 30 studenata/ica koje su opremljene računalom, LCD projektorom, projekcijskim platnom i

pločom. Sveučilište u Teramu posjeduje informatičke kabinete potrebne za izvedbu pojedinih aspekata metodoloških kolegija.

4.1.2. Nastavnički kabineti

Za potrebe održavanja konzultacija i znanstvenog rada nastavnika, Odjel za sociologiju raspolaže s 4 nastavnička kabineta. Nastavnički kabineti opremljeni su računalima, tiskačima, telefonom, priključkom na Internet i namještajem. Odjel teorije i prakse društvenog razvoja Sveučilišta u Teramu raspolaže s pet nastavničkih kabineta koji su također opremljeni računalima, tiskačem, telefonom, priključkom na Internet i namještajem.

4.1.3. Uredski prostori

Prostorije Odjela za sociologiju nalaze se na adresi Obala Petra Krešimira IV br. 2, 23000 Zadar. Ured tajnice Odjela, koji se nalazi na istoj adresi, ujedno je i prostor za studentsku referadu s radnim vremenom prilagođenim potrebama studenata/ica.

Prostorije i uredi Odjela teorije i prakse društvenog razvoja Sveučilišta u Teramu nalaze se na adresi, *Il Dipartimento di Teorie e Politiche dello Sviluppo Sociale*, Campus di Coste S. Agostino, 64100 Teramo.

4. 2. Kadrovski resursi

U program je uključeno sedam nastavnika/ica koji/je imaju zaključene ugovore o radu na Odjelu za sociologiju Sveučilišta u Zadru. S talijanske strane šest nastavnika/ice imaju zaključene ugovore o radu na Odjelu teorije i prakse društvenog razvoja Sveučilišta u Teramu. Budući da je studij planiran kao interdisciplinirani, a temelji se na načelu intenzivnog mentorstva, pored trinaest nastavnika/ica koji/je imaju zaključene ugovore o radu na ustanovama uključenim u zajednički doktorski program, u program je uključeno još sedam vrhunskih znanstvenika iz pravnih, ekonomskih i političkih znanosti, koji nemaju ugovore o radu na dvije suradne ustanove. Njihovim angažmanom povećava se raspoloživih mentora i dodatno jača znanstvena izvrsnost studijskog programa. Treba napomenuti da broj potencijalnih mentora nadilazi planirani broj studenata/ica u generaciji, što osigurava nužno potrebnu izbornost užeg područja istraživanja doktorskog rada.

U slučaju da tako zahtijeva odabrana tema disertacije, moguće je u rad studija, u svojstvu mentora/ice ili ko-mentora/ko-mentorice, uključiti međunarodno priznatog/u znanstvenika/cu koji/a nije naveden u ovom elaboratu.

Studij je također otvoren budućim kadrovskim dopunama postojećeg kadra, u skladu sa razvojem kadrovske situacije na objema suradnim ustanovama.

4.3. Biografski i bibliografski podatci o nastavnicima i suradnicima (mentorima/icama) koji će sudjelovati u izvođenju studija (abecednim redom)

Kao što je već više puta rečeno, doktorski studij opisan u ovom elaboratu naglašeno je istraživački. Njegov će se znanstveno-nastavni dio stoga realizirati na tematskim radionicama na kojima će se, osim pet obaveznih predmeta, održavati prezentacije i rasprave koje osvijetljavaju uže aspekte pojedinih tema u području doktorskog studija. Teme tih prezentacija i detaljan program radionica određivat će se - na prijedlog nastavnika/ica i sukladno potrebama studenata/ica - tri mjeseca prije organizacije radionica. Zbog toga se u elaboratu navodi samo sadržaj 5 obveznih predmeta, a sada slijedi popis nastavnika/ica i područja njihovog istraživanja, s kratkim životopisom, iz kojeg su vidljivi podaci o njihovom dosadašnjem iskustvu u istraživačkom i nastavnom radu.

Dott. Nico Bortoletto, ricercatore

e-mail: nbortoletto@unite.it

2006. – Doktor, Sveučilište u Teramu, Odjel za teorije i politike društvenog razvoja

1996. – Diploma iz političkih znanosti (Sveučilište u Bologni)

Područja znanstvenog interesa

Sociologija sporta, participativna metodologija, tercijarni sektor.

Od 2006. predaje na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Teramu. Također predavao sociologiju na Sveučilištu u Modeni u akademskoj godini 2007/2008.

Izbor najvažnijih znanstvenih radova (do 5):

1. „Comunità e territorio: un ponte tra significazione sociale e possibilità individuale“ in M.C. Federici, (a cura di), *La dimensione incrociata dell'individuo e della società*, Aracne ed., Roma. [Community and territory: a bridge between the social representations and personal empowerment], 2009.

2. *Identità sportiva e comunità locale*, in N. Bortoletto, B. Mazza, (a cura di), *Sport al grandangolo : L'evento sportivo tra metafora e pragmatismo*, Rubbettino, Catanzaro. [Sport identities and local community], 2008.

3. (con E. Minardi), *Il distretto del gusto: Nuovi sistemi produttivi di loisir, tra deficit di politiche e nuovi processi di sviluppo locale*, in R. Lavarini (a cura di), *Viaggiare Lento*, Hoepli, Milano. [The District of taste: the new production of leisure, between lack of policies and new processes of local development], 2008.

4. (con R. Salvatore), *Tra innovazione e tradizione: elementi di studio sul percorso di cambiamento dello sviluppo socio-economico locale*, in M.C. Federici, E. Minardi, (a cura di), *Quadro e Cornice : Per una lettura dinamica dello sviluppo locale*, Franco Angeli, Milano. [Between innovation and tradition: elements of study of socio-economics in local development], 2007.

5. *La Ricerca Azione Partecipativa nello sviluppo locale*, in P.F. Malizia (a cura di), *SITU-AZIONI : Società locali, azioni e fattori situati*, Aracne ed., Roma, ISBN 88-548-0414-2. [Participatory Action Research in local development], 2006.

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. 2008-2009 – glavni istraživač, „Blood Net project Abruzzo – Pilot study for the Regional Blood Bank constitution“
2. 2007-2008 - Project Poseidon – Preventing Terrorism in the Baltic Sea Region EC DG Freedom, Justice and Security, European Programme for Critical Infrastructure Protection, Call 2007, “Pilot Project Containing a Set of Preparatory Actions With a View to Strengthening the Fight against Terrorism”; glavni partner Aleksanteri Inst., Univ. of Helsinki, Finska
3. 2004-2006 – izvršni koordinator za nacionalni istraživački program “Innovations within development local systems in the “third Italy”: suggestions for new governance strategies”.

Dr. sc. Saša Božić, izvanredni profesor

e-mail: sbozic@unizd.hr

URL: <http://www.unizd.hr/Nastavnicei/tabid/790/Default.aspx>

1993. Diplomirani sociolog (Filozofski fakultet u Zagrebu 1993.)

1998. Doktor sociologije (Institut za sociologiju, Sveučilište u Beču, 1998.)

2009. Izabran u zvanje izvanrednog profesora.

Područja znanstvenog interesa

- sociologija migracija, etnički odnosi, nacija i nacionalizam, socijalni prostori, sociologija emocija
- 1 knjiga, 8 poglavlja u knjigama, 7 znanstvenih članaka u hrvatskim i međunarodnim znanstvenim časopisima, 9 stručnih radova
- 6 pozvanih predavanja na međunarodnim znanstvenim skupovima, (Bruxelles, Future of Social Sciences and Humanities – EU 2009.), University of Lancaster (2008.), Uppsala University (2008.), Peace Institute Ljubljana – Portorož (2008.); Universtiaet Muenchen (2001.) International retirement migration ESF network – Pisa 2001.), 14 izlaganja na međunarodnim skupovima, 7 predavanja za javnost
- Kodirektor i predavač na postdiplomskom tečaju „Divided Societies“ IUC Dubrovnik od 2000. do danas; predavač na nacionalnom Doktorskom studiju sociologije koji koordinira Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu od 2007.

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. „Transnacionalne migracije – izazovi hrvatskom društvu“, (076-0762385-2378) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, 2007.- 2010., voditelj projekta.
2. „Hrvatske migrantske zajednice: pripadnost i multikulturalizam“, (0076001) Ministarstvo za znanost i tehnologiju Republike Hrvatske, Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, 2002-2005), voditelj projekta.

3. New Orientations for Democracy in Europe – NODE: Die Südosterweiterung der Europäischen Union zwischen Utopie und Realpolitik, Der Fallbeispiel Kroatien, Austrijsko ministarstvo znanosti i Institut za međunarodne odnose Republike Austrije, Zagreb 2004-2005, voditelj hrvatske dionice projekta.

4. South East European Barometer: Stability of Democracy and Social Structure in Croatia, Paul Lazarsfeld Gesellschaft - Wien, Zagreb 2002-2003, suradnik na projektu.

5. 'Implementation of European and international human rights standards in migration management in Western Balkans', Group 484, Balkan Trust for Democracy and the Comité Catholique contre la Faim et pour le Développement (CCFD), Zagreb 2006 -2007, suradnik na projektu.

Izbor najvažnijih znanstvenih radova (do 5):

1. 'Strengthening cross-border cooperation in the Western Balkans regarding migration management – Croatia', u: Vladimir Petronijević (ed.) Migration Flows in Southeast Europe, Group 484, Belgrade, 2007 (ISBN 978-86-86001-15-31), s. 13-42.

2. 'From Diaspora to Transnation and Back: Croatian Migrant Institutions and the Re-making of Croatia', u: Henriette Riegler (ur.) Beyond the State within the Nation: Diasporic Nation Building in South-Eastern Europe, Baden-Baden: Nomos, 2005, s. 33-57 (ISBN: 3-8329-1152-9)

3. The Achievement and Potential of International Retirement Migration Research: The Need for Disciplinary Exchange, Journal of Ethnic and Migration Studies, 2006, 32(8):1415-1427 (ISSN 1369-183X)

4. Migracijski potencijal Hrvatske – mikroanalitički aspekti, Migracijske i etničke teme, 2005, 21(1-2): 9-34, (ISSN 1333-2546, UDK: 314.74(497.5)) /zajedno s Ivanom Burićem/

5. „Zwischen „Diaspora“ und „Minderheit“: Etnische Strategien im Namen der Migrantengruppen“, u: Klaus Roth (ur.), Vom Wandergesellen zum „Green Card“-Spezialisten: Interkulturelle Aspekte der Arbeitsmigration im östlichen Mitteleuropa, Münster: Waxmann, 2003, s. 161-185 (ISBN 1430-8770)

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja(do 5):

1. "Croatian Diaspora: Sustainability of Nationalist Transnationalism", DiasporaTransnationalism and its Implications for Building PeaceA Policy Conference Hosted by the Department of Peace and Conflict Research, Uppsala University, 4.-5. 12. 2008.

2. 'How Transnational is Transnationalism? Transnational Social Space and the Vigour of National Boundaries', Inclusion and Exclusion in and on the Borders of Europe, Peace Institute Ljubljana, Portorož 6.-7.6. 2008.

3. "Controlling the Homeland: State-building, Institutional Control of Territory and Politics of Belonging as Distinctive Variables in Explaining Diaspora Radical Activism"; University of Lancaster, 1.-2.5. 2008.

4. "Migration flows in the Republic of Croatia" at a regional conference on 'Migration Flows in Southeast Europe'. Beograd 27. – 28.2. 2007.

5. European Science Foundation Scientific Network: International Migration in Europe: Policy and Practice Implications for Older People, „Last Adventure: Testing the International Retirement Migration on the Croatian Coast“, Dubrovnik 15.- 18.5. 2003.

Dr. sc. Senka Božić-Vrbančić, docentica

e-mail: svrbanci@unizd.hr

1987. - prof. filozofije i sociologije (Filozofski fakultet u Sarajevu, 1987.)

1999. - magistra socijalne antropologije (Department of Anthropology, University of Auckland, New Zealand)

2004. - doktorica socijalne antropologije (Department of Anthropology, University of Auckland, New Zealand)

- Izabrana u zvanje docentice 07. 03. 2007.

Područja znanstvenog interesa

Politika kulture i identiteta; analiza javnih politika; vizualna antropologija i antropologija medija, popularne javne memorije.

Objavila 1 knjigu, 3 poglavlja u međunarodnim knjigama, 11 znanstvenih radova u međunarodno priznatim časopisima i publikacijama, te 7 stručnih radova. Održala 3 pozvana predavanja (The University of Melbourne, The University of Auckland, MA Centar for Sociology and Cultural Studies, Lviv), sudjelovala s 14 priopćenja na međunarodnim znanstvenim skupovima. Održala brojna predavanja na stručnim skupovima te sudjelovala na brojnim javnim tribinama i okruglim stolovima.

- Do sada predavala na poslijediplomskom magistarskom studiju iz antropologije na aucklanskom sveučilištu i participirala na kolegijima "History and Anthropology", "Advanced Social Theory" i "Pain and Violence", na poslijediplomskom magistarskom studiju iz sociologije i kulturnih studija u Lvivu, Ukrajina (kolegiji "Visual Culture", "Ethnicity and Representation") te na poslijediplomskom magistarskom studiju iz antropologije na sveučilištu u Melbourneu (kolegij "Migrancy, Home and Exile").

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. 2007-2010 - voditeljica znanstvenog projekta Policy, Media and the Politics of Culture in the EU, nositelj projekta The University of Melbourne, Australia (McArthur Research Fellowship).

2. 2006-2010. - voditeljica radne grupe WP1 i Wp1a (WP1 - Simboli europske kulture i identiteta; WP1a – Europezacija kulturnog turizma) u sklopu projekta Languages in Network of European Excellence, 6th Framework Programme (FP6) of the European Commission. Koordinator projekta je Sveučilište u Bernu, Švicarska. Partner iz Hrvatske, Institut za antropologiju, Zagreb.

3. 2006-2007. - istraživačica na projektu Cultural sensitivity and competence in adolescent mental health promotion, prevention and early intervention, FP6 project.
Koordinator projekta: University of Bari, Italy. Partner iz Hrvatske, Institut za antropologiju, Zagreb.

4. 2004-2005 – koordinatorica i glavna istraživačica u projektu "Visual Culture", Lviv, Ukrajina u okviru postdiplomskog studija organiziranog u svrhu unapređivanja istočnoeuropskih visokoškolskih sustava i njihovog usklađivanja s europskim kriterijima, Open Society Institute Europe.

5. 2003-2004 – savjetnica i istraživačica na projektu The Indigenous and the Immigrant: Maori-Chinese encounters in New Zealand. The University of Auckland, New Zealand.

Izbor najvažnijih znanstvenih radova (do 5):

1. Božić-Vrbančić, S. (2009) Waiting to be Loved: the European Union's Hope to be the Loved Object. Waiting. (ur.) Ghassan Hage, University of Melbourne Press. str. 184-195.

2. Božić-Vrbančić, S. (2008) Tarara: Croats and Maori in New Zealand; Memory, Belonging, Identity. Dunedin: Otago University Press.

3. Božić-Vrbančić, S. (2008) "Scars in the Ground": Kauri Gum Stories, In Hamilton P. and L. Shopes (eds). Oral History – Public Memory, Philadelphia: Temple University Press. str. 145-165.

4. Božić-Vrbančić, S. (2005) "After all I am partly Maori partly Dalmatian, but first of all I am a New Zealander": Maori-Croatian women in New Zealand. Ethnography, Volume 6, December 2005. str. 517-542.

5. Božić-Vrbančić, S. (2003) One Nation, Two Peoples, Many Cultures: Exhibiting Identity at Te Papa Tongarewa, In Toon van Meijl and Michael Goldsmith (eds), "Postcolonial Dilemmas: Reappraising Justice and Identity in New Zealand and Australia", a special issue of The Journal of the Polynesian Society 112 (3): 295-313.

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja (do 5):

1. Božić-Vrbančić, Senka (2009) Europeanization of Cultural Tourism, LINEE Conference, (Szeged, 11.-14.11. 2009)

2. Božić-Vrbančić, Senka (2009) The EU Cultural Policy and (Mis)performance of Supranational Identity. Panel: Misincorporating Cultural Identity 2. Performance Studies International Conference # 15. Misperformance: Misfiring, Misfitting, Misreading, (Zagreb, 24.-28. 06. 2009.)

3. Božić-Vrbančić, Senka (2008) Strong European Emotions: European citizenship and Visual Pleasure, Ownership and Appropriation, Joint Conference of the ASA (UK), ASAANZ (New Zealand) and AAS (Australia), University of Auckland, Plenary Session: Senses and Citizenship: Contestations over National and Global Identities, Resources and Forms of Belonging. (Auckland, New Zealand, 6-13.12. 2008.)

4. Božić-Vrbančić, Senka (2008) Cultural Policy in the EU, Seminar Series at the Scholl of Philosophy, Anthropology and Social Inquiry, University of Melbourne. (17.09.2008.)

5. Božić-Vrbančić, Senka (2007), "Celebrating Forgetting: Maori and Croats in New Zealand", School of Social Theory, Anthropology, Geography and Enviromental Studies, The Univesity of Melbourne, Australia. (05.09.2007.)

Dott. Emilio Cocco, izvanredni profesor

E-mail: ecocco@unite.it

1998. - Diploma iz političkih znanosti i sociologije (Sveučilište u Bologni)

2000. - Magistar, Central and East European Studies (School of Slavonic and East European Studies, University College of London).

2003. - Doktor sociologije međunarodnih i teritorijalnih odnosa (Sveučilište u Trstu)

2005. - izvanredni profesor, Sveučilište u Teramu

Područja znanstvenog interesa

- društvena teorija; studiji turizma; nacionalizam i etnički studiji; urbani studiji; regionalna prekogranična suradnja i studiji pograničnih regija; društveni utjecaj nasljeđa lokalnog kozmopolitizma u urbanom kontekstu Jadrana, Baltika i Mediterana.

- 1 knjiga i 1 uređivanje zbornika, 1 uređivanje broja međunarodnog časopisa, 10 članaka u međunarodno priznatim časopisima i 12 znanstvenih radova u talijanskim časopisima.

- Predaje "Sociologiju teritorija" u okviru doktorskog programa Društvene politike i lokalni razvoj, Sveučilište u Teramu, od 2005.

- Predaje "Prekograničnu suradnju" u okviru međunarodnog doktorskog programa Prekogranične politike svakodnevnog života, IUIES (International University Institute of European Studies of Gorizia), od 2006.

- Predavao „Sociologiju etničkih odnosa“ u okviru programa „Master of Inter-Adriatic Cooperation and Local Development“ (MIAC) 2007-2008.

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. Koordinator: "Liquid Land, Solid Sea. The social constitution of middle-lower Adriatic region of mobility from a tourist development perspective" (2008-2010), PRIN project (Strateški znanstveni projekt od nacionalne važnosti), financijer Ministarstvo sveučilišta Republike Italije. Partneri: Sveučilište u Bologni (voditelj), IULM-Sveučilište u Milanu, Sveučilište u Trstu, Sveučilište Sassari, Sveučilište Teramo.

2. Istraživač i talijanski član upravnog odbora za projekt COST Action IS0803: Re-making Eastern Borders in Europe: a network exploring social, moral and material relocations of Europe Eastern Peripheries (2008-2012), finanjier: COST, European Science Foundation, Bruxelles. Glavni partner: School of Social Science, University of Manchester.

3. Istraživački savjetnik, studija slučaja "Flooding and municipal responses in the Adriatic multi-city-line of Abruzzo", za projekt "Municipal Responses to Climate Change

Emergencies” (2007-2008), financijer EC DG Environment, glavni partner: NORDREGIO, Švedska, unutar CIVPRO NETWORK.

4. Koordinator istraživačkog dijela pri Sveučilištu u Teramu (Adriatic Research Unit) za Project Poseidon. Preventing terrorism in the Baltic Sea Region (2007-2008), financijer: European Commission, DG Justice, Freedom and Security, European Programme for Critical Infrastructure Protection 2007. Glavni partner: Aleksanteri Institute, University of Helsinki.

5. SVILMA istraživač za projekt : “Development of the Adriatic labour market”, voditelj: Veneto Lavoro, ko-sponzoriran od EU unutar Interregg IIIa “Trans-Adriatic”, 2004-2006.

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja (do 5):

1. ”Good Citizens or Bad Croats? The Case of Istria after 1990” Contemporary Citizenship: the Policy of Inclusion and Exclusion II (Is there a Chance for a Post-National Citizenship?), 5-6/12/2003, Ljubljana, Slovenija

2. “Borderland Mimicry. Imperial Legacies and Teritorial Identities in Post-Communist Istria” World Convention of the Association for the Study of Nationalities (ASN), Columbia University, 14-16/04/2005, New York, USA

3. “The New High Class and Development Strategies in Croatia” “Eastern boundaries, money and gender: a workshop exploring shifting locations of identity and difference on the European peripheries”, 10-11/05/2006, Manchester, UK

4. “Uncivil Society in an Ethnic State. A critic of ”Sociology and Interdisciplinarity. Central and South European Perspective, 08-10/05/2008, Zadar, Hrvatska

5. “Displacements and Dislocations in the Adriatic-Multi-city”. VI Congreso Internacional Asociacion Mediterranea de Sociologia del Turismo “El turismo como factor de desarrollo y cohesion en el mediterraneo” 25-26/09/2008, Granada, Španjolska.

Dr. sc. Jadranka Čačić-Kumpes, docentica

e-mail: jcacic@unizd.hr

URL: <http://www.unizd.hr/Default.aspx?tabid=2477>

2004. - doktorirala sociologiju; Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

1986. - magistrirala sociologiju (doctorat de 3ème cycle - D.E.A.); Faculté des Sciences Sociales, Université des Sciences Humaines de Strasbourg.

1978. - diplomirala pedagogiju i sociologiju; Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

- Izabrana u zvanje docentice 25. rujna 2008.

Područja znanstvenog interesa

- obrazovanje, kulturni i etnički identitet, međuetnički odnosi, interkulturalizam, multikulturalizam, migracije

Objavljivanje znanstvenih radova i druge važne znanstveno-stručne aktivnosti

Uredila dvije knjige, samostalno ili u koautorstvu objavila 34 znanstvena rada (od toga 18 u međunarodno priznatim časopisima, 5 u ostalim znanstvenim časopisima, 11 poglavlja u međunarodnim i domaćim knjigama/zbornicima) i 11 stručnih radova; sudjelovala na 35 znanstvenih skupova (25 međunarodnih i 10 domaćih); sudjelovala u organizaciji više znanstvenih skupova; predavala na više međunarodnih i domaćih znanstveno-stručnih seminara te na javnim tribinama; recenzirala više desetaka znanstvenih radova u domaćim i stranim znanstvenim časopisima; glavna urednica znanstvenoga časopisa *Migracijske i etničke teme* (2005–2008), glavna urednica znanstvenoga časopisa *Revija za sociologiju* (2009–), članica uredništva znanstvenih časopisa *Migracijske i etničke teme* (2009–) i *Razprave in gradivo / Treatises and Documents* (Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana, 2008–).

Na međusveučilišnom ***Poslijediplomskom doktorskom studiju sociologije*** nositeljica predmeta Interkulturno obrazovanje i etnička različitost (2006/2007–)

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. Voditeljica projekta “Interkulturni pristup etničkoj različitosti i identitet: Hrvatska – Europa” (Institut za migracije i narodnosti /MZOS/, 2007–).
2. Voditeljica hrvatskoga dijela međunarodnoga projekta “Gelebte Nachbarschaft (Nordwest-Kroatien)” (Österreichische Gesellschaft für Europapolitik, Wien i Institut za migracije i narodnosti, 2005–2006) .
3. Suradnica na projektu “Hrvatski etnički razvitak i pluralnost: komparativno viđenje” (Institut za migracije i narodnosti, 2002–2006).
4. Suradnica na projektu “Hrvatski narodnosni razvitak u komparativnoj perspektivi” (Institut za migracije i narodnosti, 1996–2002).
5. Suradnica na međunarodnom projektu “Ethnic Conflict and Development” (Institut de Recherche des Nations Unies pour le Développement Social, Genève, 1990–1992)

Izbor najvažnijih znanstvenih radova (do 5):

1. “Interkulturni pristup etničkoj različitosti i etničke manjine: uvodno razmatranje na primjeru Hrvatske, Norveške i Slovenije”, *Razprave in gradivo - Treatises and Documents*, 2008, br. 56-57, str. 212-233 (suautor Josip Kumpes).
2. “Multiculturalism in Croatian Education”, u: Milan Mesić (ur.). *Perspectives of Multiculturalism - Western and Transitional Countries*. Zagreb: Faculty of Philosophy Press, Croatian Commission for UNESCO, 2004, str. 315-329.
3. “Social Changes, Migration and Ethnic Structure: Case Study of Petrinja (Croatia)”, *Društvena istraživanja*, god. 10, 2001, br. 1-2 (51-52), str. 253-277 (suautor Ivo Nejašmić).

4. "Education, Tolerance and Interculturalism", *Questions de Formations – Issues in the Education of Adults*, god. 8, 1997, br. 16, str. 39-55.

5. "Le fait national en Yougoslavie vu à travers le système éducationnel", u: Michel Roux (ur.). *Nations, Etat et territoire en Europe de l'Est et en URSS*. Paris: L'Harmattan, 1992, str. 247-257.

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja (do 5):

1. "Social Change and Cultural Plurality in Croatian Educational System", International Conference *Celebrating the European Year of Intercultural Dialogue: Theory & Practice in Intercultural Education*, Warsaw, 30 June – 3 July 2008 (suautorica Margareta Gregurović).

2. "Etničnost i manjine u Hrvatskoj: stanje i perspektive istraživanja", Znanstvena konferenca ob osamdesetletnici Inštituta za narodnostna vprašanja *Izzivi raziskovanja etničnosti in manjšin na začetku 21. stoletja*, Ljubljana, 18. 11. 2005. (suautor Josip Kumpes)

3. "Ethnic Plurality and Education: The Croatian Case", International Conference *Meanings of Community*, Olomouc, 6-11 July 2003.

4. "Etat et éducation: l'histoire sociale de l'enseignement en Croatie et sa perspective interculturelle", VIIIe congrès de l'ARIC (Association pour la recherche interculturelle) *Recherches et pratiques interculturelles: nouveaux espaces, nouvelles complexités*, Genève, 24–28 septembre 2001 [objavljeno na [www stranici ARIC-a](http://www.unige.ch/fapse/SSE/groups/aric/): www.unige.ch/fapse/SSE/groups/aric/].

5. "Social Changes, Migration and Ethnic Structure: Case Study of Petrinja (Croatia)", International Conference *Diasporas and Ethnic Migrants in 20th Century Europe*, Berlin (Humboldt University), 20–23 May 1999 (suautor Ivo Nejašmić)

Dr. sc. Biljana Kašić, izvanredna profesorica

e-mail: bkasic@unizd.hr

1975 - dipl. politologinja (Fakultet političkih nauka, Beograd).

1983. - magistrica politologije (Fakultet političkih znanosti, Zagreb).

1996. - doktorica društvenih, humanističkih i teoloških znanosti iz područja politologije (Fakultet političkih znanosti, Zagreb).

- Izabrana u zvanje izvanredne profesorice 14.12. 2009.

Područja znanstvenog interesa:

- feminističke teorije, postkolonijalne teorije, teorije identiteta, politika i civilno društvo, kultura otpora i etika

U koautorstvu objavila 3 knjige (od kojih dvije u inozemstvu), uredila 2 knjige te objavila ukupno 42 znanstvena rada: 30 znanstvenih radova, prije svega u međunarodno priznatim publikacijama i časopisima (s inozemnim recenzentima), 12 znanstvenih radova u

kategoriziranim hrvatskim i međunarodnim publikacijama i časopisima te 1 studiju, jedan priručnik te dvadesetak stručnih radova.

Održala je pedesetak predavanja, uključujući i pozvana predavanja (University of Tokyo, Humboldt-Universität, The Aristotle University of Thessaloniki, University of Helsinki dr.) na međunarodnim znanstvenim skupovima i na desetak nacionalnih znanstvenih skupova te s izlaganjima sudjelovala u nizu stručnih rasprava, okruglih stolova i tribina u Hrvatskoj i inozemstvu.

Predavala na doktorskom studiju Hrvatski politički sustav i upravljanje Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, na Fakultetu za podiplomski humanistički studij (ISH) u Ljubljani (Slovenija), na magistarskom programu „Rodne studije“ Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, Bosna i Hercegovina te na nacionalnom Doktorskom studiju sociologije koji koordinira Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Izbor najvažnijih znanstvenih radova (do 5):

1. Kašić, Biljana (2008). „The Potential of the Feminist 'Suitcase' - Preservation, Time(s) and Embodiment of Women's Heritage“ u: Wieringa, S.E. (ur.) *Traveling Heritages. New Perspectives on Collecting, Preserving and Sharing Women's History*. Amsterdam: Aksant Academic Publishers, str. 79-90.
2. Kašić, Biljana (2005). "The Spatiality of Identities and Sexualities: Is 'Transition' a Challenging Point at All?" u Štulhofer, A. / Sandfort, T. (ur.) *Sexuality and Gender in Postcommunist Eastern Europe and Russia*. New York i London: The Haworth Press, str. 95-110.
3. Kašić, Biljana (2004). « Féminismes 'est-ouest' dans une perspective postcoloniale », *Nouvelles questions féministes, Revue internationale francophone*, - Vol.23, 2, str. 72-88.
4. Kašić, Biljana, Borić, Rada, Mladineo, Mica, Šinko Marjeta (2004). *Gyné politiké ili o političkoj građanki. Ostvrt na istraživanje Žene u politici*. Zagreb: Centar za ženske studije, str. 248.
5. Kašić, Biljana (2002). "The Dynamic of Identifications Within Nationalistic Discourse: From Archetypes to Promising Female Roles" u Iveković, R./Mostov J. (ur.) *From Gender to Nation*. Ravenna: Longo Editore Ravenna, str. 189-200.

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja:

1. Kašić B.: „The Ambiguity of Feminist Nostalgia“ na 7th European Feminist Research Conference: Gendered Cultures at the Crossroads of Imagination, Knowledge and Politics (Utrecht, Nizozemska, 4.-7.lipnja 2009.) (sažetak objavljen u zborniku konferencije)
2. Kašić, B.: „Sociology as a potential place for counter-discourse? prezentirano na međunarodnom skupu Sociology and Interdisciplinarity: Central and South East European Perspectives (Sveučilište u Zadru, Zadar, 8. -10.svibnja 2008.)
3. Kašić, B. : “Rethinking feminist perspective or how to radicalise responsibility“, prezentirano na The Second Critical Studies Conference „Spheres of Justice“, (Academy of Fine Arts/ Mahanirban Calcutta Research Group (CRG), Kolkata, Indija, 20.- 22.rujna 2007.)

4. Kašić, B.: „Feminist Cartographie of Resistance“, prezentirano na konferenciji Societies, States, „Terror“ and „Terrorism“ – A Historical and Philosophical Perspective, College international de philosophie (Paris) i Mahanirban Calcutta Research Broup (CRG), Pariz, Francuska, 2.- 4. studenoga 2006.)

5. Kašić, B. : “Identities, Images, Power of Gender(s): Paradoxes of Belonging and Positioning : Europe, Croatia, Balkans”, prezentirano na skupu Between the Balkans and the EU - Gender Perspective from Croatia (Aleksanteri Institute and Kristina Institute, The University of Helsinki, Helsinki, Finska, 1.veljače 2006.)

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. 2006.- 2010. sudjeluje u znanstveno-istraživačkom projektu „Rod i nacija: feministička etnografija i postkolonijalna historiografija” kojeg je voditeljica dr.sc. Renata Jambrešić-Kirin iz Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu. (MZOS broj.189-1890667-0659)

2. 2006 - 2009. sudjeluje u europskom istraživačkom projektu ATHENA3 naziva „Travelling Concepts“, u okviru Sokrates/Erasmus Programme for Thematic Network Projects of the European Commission, kojeg je nositelj AOIFE (Association of Institutions for Feminist Education and Research in Europe) sa sjedištem u Utrechtu, Nizozemska.

3. 2004.- 2007. članica istraživačkog tima međunarodnog projekta “Gender, nationalism, citizenship” u kojem sudjeluju Institut Kristina, Helsinki, Finska i Centar za ženske studije, Zagreb, Hrvatska.

4. 2003.- 2004. sudjeluje i suvodi istraživanje «Moć političarki: Kako ih građani vide i percipiraju?» u sklopu Centra za ženske studije, a rezultati kojeg su objavljeni u knjizi „Gyne politike“ ili o političkoj građanki.

5. 1998. - 2002. istraživačica u međunarodnom znanstvenom projektu “Frauen Gedachtnis” kojeg je nositelj bio Prague Gender Studies, Prag/Češka Republika.

Dr. sc. Vjeran Katunarić, redoviti profesor

E-mail: vjeran.katunaric@zg.t-com.hr

URL:

<http://www.ffzg.hr/socio/mambo/index.php?option=content&task=view&id=29&Itemid=47>

1973. - profesor sociologije i filozofije (Filozofski fakultet u Zagrebu).

1976. - magistar sociologije (Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet u Zagrebu).

1978. - doktor sociologije (Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet u Zagrebu).

- Izabran u trajno zvanje redovitog profesora 1997.

Područje znanstvenog interesa

Teorija društva, kultura i razvoj, kulturna politika, etnički odnosi, žena i društvo

Do sada objavio 11 samostalnih knjiga i uredio 3 knjige, objavio 80 članaka u kategoriji a1 znanstvenih radova, i 29 u kategoriji a2, te 14 stručnih radova. Održao stotinjak referata i

predavanja na znanstvenim i stručnim skupovima u 28 zemalja, od čega niz pozvanih, većinom pozvanih uvodnih, predavanja na sveučilištima u Goteborgu, Umei i Upsalli (svi u Švedskoj), Tuebingenu (Njemačka), Tyleru, Lock Havenu (svi u SAD-u), u Institutu za međunarodnu politiku u Stockholmu, godišnjoj konferenciji Western States Arts Federation u Aspenu.

Predavao na postdiplomskim studijima sociologije u Ljubljani, Umei, Linköpingu, Zagrebu, psihološke pedagogije u Tuebingenu, ekonomije, pedagogije, etnologije, bibliotekarstva i povijesti u Zagrebu.

Izbor najvažnijih projekata

1. 2007.-2010. istraživač u dva znanstvenoistraživačka projekta koje financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske: „Socijalna integracija i kolektivni identiteti u višetničkim područjima Hrvatske“ i „Kulture konzumerizma i održivosti: globalni izazovi socio-kulturnom razvoju RH“.
2. 2000.-2002. voditelj projekta „Peace Enclaves/Craddles“ pri Vijeću Europe u Strasbourgu.
3. 2001.-2003. voditelj projekta „Hrvatska u 21. stoljeću – Strategija kulturnog razvitka“ pri Vladi Republike Hrvatske.
4. 1997.-1999. voditelj projekta „Hrvatska kulturna politika – nacionalni izvještaj“ pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske i Vijeću Europe.

Izbor najvažnijih znanstvenih radova relevantnih za temu regionalnog razvitka

1. Vjeran Katunarić, Nation State, Culture, Region, u: Biserka Cvjetičanin, (ed.) Dynamics of Communication: New Ways and New Actors. Zagreb: Institute for International Relations, 2006, 41-48.
2. Vjeran Katunarić, Centar, periferija i regionalizam: "tvrda" europska postmoderna. Društvena istraživanja. Vol.1, No.1, 1992, 5-12.
3. Vjeran Katunarić: "The Meaning of Culture in the European Core and Periphery. Culturelink Joint Publication Series. Ed. by Švob-Đokić, N., Zagreb: Institute for International Relations, Europe House Zagreb, 1997. 31-40.
4. Vjeran Katunarić: "Nove elite, nacionalni konsenzus i razvoj", u zborniku: Upravljačke elite i modernizacija. Čengić, D., Rogić, I., urednici. Zagreb: Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar", 2001, 117-144.
5. Vjeran Katunarić, Kulturni put održivog razvitka, u: M. Meštrović (ur.), Globalizacija i njene refleksije u Hrvatskoj. Zagreb: Ekonomski institut, 2001, 253-272; engleska verzija istog članka: Vjeran Katunarić, The Cultural Way of Sustainable Development, u: Meštrović, M., ed. by, Globalization and its Reflections on (in) Croatia. New York, NY: New York, NY: Global Scholarly Publications, 2003. 373-400.

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja

1. Vjeran Katunarić (2003.) »Multicultural Europe and the Horizons of Dialogue«. General introduction (uvodno predavanje). 2nd Intercultural Forum: Core Values for Intercultural Dialogue: Towards a Europe for All Citizens. Strasbourg: Council of Europe. Troina, Sicily, October, 2003.

2. Vjeran Katunarić (2003.) »Društveni razvoj i nacionalni identitet«, referat na konferenciji Hrvatska – kako dalje: zadanosti i mogućnosti. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta, Centar za demokraciju i pravo »Miko Tripalo«, travanj, 2003.

3. Vjeran Katunarić (1998.) „Culture and Transition in Croatia: In from the Margins?“ Uvodno predavanje na konferenciji: Transformation in Ostmittel- und Südosteuropa und ihre Auswirkungen auf das Informations- und Dokumentationswesen. Zagreb: studeni 1998.

4. Vjeran Katunarić (2002.) „Methodology for (comparative) research on cultural policy decentralisation in SEE countries: objectives, instruments, practices“. Uvodno predavanje na konferenciji „Cultural policies in South East Europe“. Bukurešt, lipanj, 2002.

5. Vjeran Katunarić (2008.) “Building sociological knowledge within and across disciplinary boundaries: megalomania vs modesty?”. Uvodno predavanje na konferenciji «Sociology and Interdisciplinarity: Central and South East European Perspectives», Zadar, 8.-10. svibanj, 2008.

Dr. sc. Ivan Koprić, redoviti profesor

E-mail: ikopric@pravo.hr

http://www.pravo.hr/ivan.kopric?@=5one#profile_prikaz_pravo_14484

<http://bib.irb.hr/lista-radova?autor=174790>

1987. - diplomirani pravnik (Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu).

1994. - magistar pravnih znanosti upravno-političkog smjera (Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu).

1999. - doktor pravnih znanosti, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1999.

Područja znanstvenog interesa: javna uprava, lokalna i regionalna samouprava, decentralizacija, regionalizam, upravno osoblje, teorija organizacije, organizacijska kultura, socijalna država, novi javni menadžment, dobro upravljanje.

Objavio jednu samostalnu knjigu, jedna samostalna knjiga u objavi, uredio šest knjiga; također objavio ukupno 40 znanstvenih radova, uz još nekoliko u pripremi i objavi.

Predavanja na poslijediplomskim studijima:

- Poslijediplomski magistarski znanstveni studij pravnih znanosti upravno-političkog smjera Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, predmet Sustav javne uprave, od 2000. do 2005.,

- Poslijediplomski magistarski znanstveni studij Hrvatski politički sustav i upravljanje na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, predmet Teorije javne uprave, akademska godina 2002/03.,

- Poslijediplomski magistarski znanstveni studij Upravljanje razvojem lokalne i regionalne samouprave na Pravnom fakultetu Sveučilišta Josip Juraj Strossmayer u Osijeku, predmet Upravljanje procesom decentralizacije, akademska godina 2002/03.,

- Poslijediplomski doktorski studij javnog prava i javne uprave na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, predmeti Modernizacija i europeizacija hrvatske javne uprave, Lokalna samouprava i decentralizacija, Upravljanje decentralizacijom, Javne službe, Europski upravni prostor, E-uprava, Suvremene upravne doktrine, Višestupanjska uprava i regionalna politika, Komparativna javna uprava, Upravljanje ljudskim potencijalima i službeničko pravo, Javni menadžment, od 2005. nadalje.

- Poslijediplomski doktorski studij iz socijalne politike na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, predmet Socijalna država, javna uprava i socijalne službe, od 2009. nadalje.
- Poslijediplomski interdisciplinarni sveučilišni specijalistički studij Javna uprava Sveučilišta u Zagrebu, predmeti Hrvatska državna uprava, Lokalna samouprava i decentralizacija, Upravljanje ljudskim potencijalima u javnoj upravi, Javne službe, Europski upravni prostor i nacionalna uprava, od 2006. nadalje.
- Poslijediplomski sveučilišni specijalistički studij Upravljanje gradom Sveučilišta u Zagrebu, predmet Upravljanje gradovima, od 2007. nadalje.
- Gostujuća predavanja na poslijediplomskom magistarskom znanstvenom studiju Javna uprava na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani, u razdoblju 2001-2005.

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. Observatory on Local Autonomy across the European Union, koordinatori Centre d'études et de recherches administratives, politiques et sociales, Sveučilište u Lillu 2 i Centre national de la recherche scientifique, Francuska, 2008-2011., među 28 zemalja Hrvatska zastupljena kao jedina zemlja kandidat (ne-članica EU), nacionalni istraživač i izvijestitelj.
2. The State of Art of Decentralisation in France and Croatia: comparative analysis; Actualité de la décentralisation eu Croatie et eu France: étude comparative, 1. 1. 2009-31. 12. 2010., voditelj hrvatskog tima.
3. Europeizacija hrvatske javne uprave: utjecaj na razvoj i nacionalni identitet (Europeanisation of the Croatian Public Administration: Development and Identity), projekt br. 066-0661428-2515 Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, 2006-2010., voditelj projekta.
4. Financing Capital Governments in Transitional Countries, Case Study – The City of Zagreb, 2007-2008., Local Government and Public Service Reform Initiative iz Budimpešte, voditelj tima za Grad Zagreb.
5. Funkcionalni pregled, modernizacija i demokratizacija lokalne samouprave u Gradu Zagrebu, 2005-2007., voditelj projekta.

Izbor najvažnijih znanstvenih radova (do 5):

1. Directly Elected Mayors on the Territory of Former Yugoslavia: Between Authoritarian Local Political Top Bosses and Citizen-Oriented Managers. In: Herwig Reynaert, Kristof Steyvers, Pascal Delwit, Jean-Benoit Pilet (eds.) Local Political Leadership in Europe: Town Chief, City Boss or Loco President? Brugge: Vanden Broele Publishers, 2009, pp. 335-365.
2. Independent Local Lists in Croatia: In Search of a Composite Theoretical Frame. In: Marion Reiser, Everhard Holtmann (eds.) Farewell to the Party Model? Independent Local Lists in East and West European Countries. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2008, pp. 39-61.
3. Upravljanje decentralizacijom kao nov pristup razvoju sustava lokalne samouprave. Hrvatska javna uprava 8(1): 95-133.

4. Regionalism and Regional Development Policy in Croatia. In: Ilona Pálné Kovács (ed.) Regional Decentralisation in Central and Eastern Europe. Pécs: University of Pécs, 2007, pp. 87-110.
5. Local Government Development in Croatia: Problems and Value Mix. In: Harald Baldersheim, Michal Illner, Hellmut Wollmann (eds.) Local Democracy in Post-Communist Europe. Opladen: Leske & Budrich, pp. 181-210.

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja:

1. Independent Local Lists and Independent Candidates in Croatia – Salt for a Delicious Meal or Rotten Apples of a Transitional Local Political Systems? Conference Independent Local Lists and Local Parties – Challengers from Bottom-Up? Martin Luther University, Halle-Wittenberg, 27-28. 11. 2009. (Halle / Saale, Njemačka).
2. Croquis of Local Self-Government in Croatia: Development, Current State and Main Processes, lecture at the University of Zagreb for Cogito project team members and postgraduate students of doctoral study in public law and public administration, 3. 9. 2009.
3. Contemporary Croatian Public Administration at the Reform Waves. International Political Science XXI World Congress Global Discontent? Dilemmas of Change. Santiago de Chile (Čile), 12-16. 7. 2009.
4. Directly Elected Mayors on the Territory of Former Yugoslavia. Third International Conference on Local Politics in Europe Town Chief, City Boss or Loco President? Comparing a Strengthened Local Political Leadership across Europe. Ghent (Belgija), Ghent University and CEVIPOL, 14-15. 3. 2008.
5. The City of Zagreb – Position and Development in the Croatian Governance and Public Finance System (with Anamarija Musa). Conference Financing Metropolitan Governments in Transitional Countries, Open Society Institute and LGI, Budapest (Mađarska), 13-15. 7. 2007.

Dr .sc. Vladimir Lay, izvanredni profesor

e-mail: vladimir.lay@pilar.hr
 URL: www.pilar.hr

1972. - diplomirani politolog (Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu).
 1974. - diplomirani sociolog i polonist (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu).
 1978. - magistar sociologije (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu).
 1998. - doktor društveno-humanističkih znanosti – polje sociologije (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu).

Područja znanstvenog interesa

Održivi razvoj i integralna održivost, sociologija okoliša, socijalna ekologija, sociologija regija, sociologija razvoja
 Objavio 5 autorskih knjiga, 2 uredničke knjige, 11 poglavlja u knjigama, 12 (prije početka Hrvatske znanstvene bibliografije) i 7 znanstvenih radova u HZB te dvadesetak elaborata stručne naravi.
 Predavao na Postdiplomskom doktorskom studiju sociologije na kolegiju dr. sc. Ivana Cifrića „Razvoj i okoliš“ (Filozofski Fakultet, Sveučilište u Zagrebu)

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. Konceptualizacija održivog razvoja Hrvatske „ (2002- 2006) Institut „Pilar“ za MZOŠ, voditelj.
2. „Održivi razvoj Hrvatske“ (2007 – u tijeku) , Institut „Pilar“ za MZOŠ., voditelj.
3. „Obnovljivi izvori energije“ (2009) za MORH, suradnik.
4. „Globalizacija politike i refleksije na hrvatsko društvo i državu u 21. stoljeću, (2007- u tijeku), CPI, Zagreb – za MZOŠ, suradnik.

Izbor najvažnijih znanstvenih radova (do 5):

1. Održivi razvoj i vođenje. // Društvena istraživanja. 16 (2007) , 6; 1031-1053
2. Integralna održivost i učenje. // Društvena istraživanja : časopis za opća društvena pitanja. 14 (2005) , 77; 353-377
3. Proizvodnja budućnosti Hrvatske: integralna održivost kao koncept i kriterij. // Društvena istraživanja časopis za opća društvena pitanja. 12 (2003) , 3-4 (65-66); 311-334 (članak, znanstveni). (Čaldarović, Ognjen; Dakić, Slavko; Kritovac, Fedor; Lay, Vladimir).
4. Vrednote i komplementarnost stambenih prostora. // Revija za sociologiju. 8 (1978) , 1-2; 67-75 (članak, znanstveni).
5. O akterima odgoja i obrazovanja za održivi razvoj u Hrvatskoj. // Socijalna ekologija. 7 (1998).

Prof. Everardo Minardi (Professore di prima fascia)

E-mail: eminardi@unite.it

1971. – diplomirao sociologiju na Sveučilištu u Bologni.

1973. – 1981. predavao na Sveučilištu u Bologni.

1982. – 2000. predaje na Sveučilištu u Teramu.

Izabran za redovitog profesora na Sveučilištu u Teramu 2000. godine.

Područja znanstvenog interesa

Teorije i metodologija lokalnog razvoja; regionalna suradnja; održivi razvoj; studiji društvenog planiranja i zajednice; sociologija rada.

Napisao 3 i uredio 10 knjiga, 44 poglavlja u knjigama, 8 znanstvenih članaka i 2 znanstvena rada u časopisima s međunarodnom recenzijom, 7 znanstvenih izvješća.

Koordinator i predavač na doktorskom programu Društvene politike i lokalnog razvoja, pri Odjelu za teorije i politike društvenog razvoja Sveučilišta u Teramu, od 2000.

Predavač u magistarskom programu političke znanosti i međunarodnih odnosa, Sveučilište u Teramu, od 2004.

- Voditelj i predavač u magistarskom programu kliničke sociologije, Sveučilište u Teramu i Nacionalna udruga za profesionalnu sociologiju.

- Voditelj i predavač na magisteriju „Inter-Adriatic Cooperation and Local Development“ (MIAC), sveučilišta u u Teramu, Zadru i Kotoru, od 2007-2008.

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. Nacionalni koordinator, “Innovation within Development of Local Systems: Suggestions for new Strategies of Governance“ (2004-2006.)

Izbor najvažnijih znanstvenih radova (do 5):

1. "Welfare, Local Development and stakeholders", in Human Trafficking Social Intervention, n.1, November 2006, pp.8-13.

2. "At Night, like at Day” ", in Social Trends, n.89, luglio 2000, pp.27-31.

3. "Verso la società del loisir? Vecchie e nuove domande circa gli effetti della rivoluzione tecnologica ed il cambiamento del lavoro", in Futuribili, 3, 2004, pp.64-72.

4. E.Minardi, S.Cifiello (a cura), Ricercazione. Teoria e metodo del lavoro sociologico, FrancoAngeli, Milano, 2005.

5. E.Minardi, Percorsi nella società del loisir, Homeless Book, Faenza-Bologna, 2003.

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja:

1. Cittadini o sudditi? Il rapporto tra abitanti di Trento e la loro amministrazione civica, University of Trento, Trento, 1990.

2. Le organizzazioni non profit in provincia di Ferrara. Prospettive di sviluppo ed opportunità occupazionali, Amministrazione provinciale di Ferrara- Enaip Ferrara, Ferrara, 1997.

3. Il mercato del lavoro degli anziani a Firenze, Stel/Amministrazione provinciale di Firenze, Firenze, 1987.

4. Le statistiche sulla cultura, Dipartimento di sociologia, Università di Bologna, Bologna, 1994.

Dr. sc. Zdravko Petak, izvanredni profesor

e-mail: zpetak@fpzg.hr

URL: www.fpzg.hr

1985. - diplomirani politolog (Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu).

1999. - magistar politologije (Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu).

2003. - doktor društvenih znanosti – polje politologija (Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti).

2003. - postdoktorska diploma, University of Indiana, Bloomington.

Izvanredni profesor u polju politologije, grana: javne politike i javno upravljanje.

Područja znanstvenog interesa:

Teorija javnih politika/policy znanosti, teorija javnog izbora, politika decentralizacije, financiranje stranaka i predizbornih kampanja.

2 knjige i preko 30 ostalih znanstvenih radova (časopisi, poglavlja u knjigama, zbornicima radova)

Predavao na sljedećim poslijediplomskim programima:

- Postdiplomski magistarski studij „Komparativna politika“ (Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu), nositelj predmeta: Komparativne javne politike
- Postdiplomski magistarski studij: „Hrvatski politički sustav i upravljanje“ (Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu), nositelj predmeta: Vrednovanje javnih politika.
- Postdiplomski magistarski studij: „Hrvatska i Europa“ (Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu), sunositelj predmeta: Globalizacija i ekonomija EU.
- Prijelazni doktorski studij „Komparativna politika“ (Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu), sunositelj predmeta: Javne politike.
- Prijelazni doktorski studij „Hrvatska i Europa“ (Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu), sunositelj predmeta: Europske javne politike.
- Postdiplomski specijalistički studij „Europski studiji (Sveučilište u Zagrebu/Sveučilište Sorbona), sunositelj politološkog modula nastave.
- Postdiplomski specijalistički studij: „Javna uprava“ (Sveučilište u Zagrebu), sunositelj predmeta: Javne politike.
- Postdiplomski specijalistički studij/Advanced Master Program in European Studies (AMES, University of Zagreb), nositelj predmeta: European Public Policy.
- Doktorski studij „Prevenicijska znanost i studij invaliditeta“ (Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Sveučilište u Zagrebu), nositelj predmeta: Javne politike.
- Postdiplomski specijalistički studij: „Lokalna demokracija i razvoj“ (Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu), nositelj predmeta: Lokalne javne politike i javno upravljanje.
- Postdiplomski specijalistički studij: „Regionalne komparativne studije Srednje i Jugoistočne Europe“ (Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu), nositelj predmeta: Europske javne politike i Jugoistočna Europa.
- Doktorski studij „Komparativna politika“ (Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu), nositelj predmeta: Komparativne javne politike: pristupi.

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. „Dobro upravljanje za područja posebne državne skrbi u Hrvatskoj“ (voditelj: prof. dr. Inge Perko Šeparović, projekt unutar CARDS programa, 2005.-2006.).
2. „Hrvatska i EU: integracijske strategije i kreiranje javnih politika“ (voditelj: prof. dr. Luka Brkić, MZOŠ, 2007.-).
3. „Hrvatski politički sustav, upravljanje i javne politike“ (voditelj: prof. dr. Ivan Grdešić, MZOŠ, 2007.-)

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja (do 5):

1. Political Economy of Yugoslav Dissolution, predavanje na University of Indiana, Bloomington, SAD, svibanj 2003.

2. Performing the policy of decentralization in Croatia, XIX IPSA Congress, Durban, Južna Afrika, lipanj-srpanj 2003.
3. How to measure decentralization: the case study from Central European countries, The Third Pentannual Workshop on Workshop Conference "Building Social Capital and Self-Governing Capabilities in Diverse Societies", University of Indiana, Workshop for 4. Political Theory and Policy Analysis (organizator: prof. dr. Elinor Ostrom)
4. Policy-making process in Croatia: some reflections, XX IPSA Congress, Fukuoka, Japan, srpanj 2006.
5. The Work of Policy Bureaucracy in Croatia: Joined-Up Government and Policy Management, XXI IPSA Congress, Santiago, Čile, srpanj 2009.

Dr. sc. Ivan Rimac, izvanredni profesor

e-mail: Ivan.Rimac@pravo.hr

1984. - diplomirani psiholog (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu).

1992. - magistar psihologije (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu).

1999. - doktor psihologije (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu).

Izabran u zvanje izvanrednog profesora 19. rujna 2007.

Područja znanstvenog interesa:

Metodologija istraživanja, statistika, teorije mjerenja, multivarijatne analize, modeliranje strukturalnim jednadžbama, političko ponašanje.

Do sada osobno ili u koautorstvu objavio: 9 poglavlja u međunarodnim i domaćim knjigama, 8 znanstvenih radova u CC i WoS citiranim časopisima, 20 znanstvenih radova u kategoriziranim hrvatskim časopisima, 11 znanstvenih radova u zbornicima skupova i ostalim publikacijama te 28 stručnih studija i publikacija.

Održao veliki broj pozvanih predavanja te priopćenja na međunarodnim i domaćim znanstvenim konferencijama. Održao i brojna predavanja na stručnim skupovima, javnim tribinama te okruglim stolovima.

Bio je i još je uvijek nositelj pojedinih predmeta na specijalističkim, magistarskim i doktorskim studijama na fakultetima Sveučilišta u Zagrebu: Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih znanosti.

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. *European Values Study* – međunarodno komparativno istraživanje vrijednosti, član Metodologijskog odbora projekta (1999.- sada).
2. Hrvatske vrijednosti u komparativnom kontekstu - istraživački program financiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, voditelj projekta (2007-2011).
3. Psihosocijalni aspekti političkog ponašanja - istraživački projekt financiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, voditelj projekta (2003-2006).

4. *Increasing Central Statistics Institutes' Capabilities of Monitoring Poverty in Croatia* – projekt financiran od WorldBank (2002-2003).

5. *Croatia Economic Vulnerability and Welfare Study – Social Assessment of Poverty* – projekt World Bank (2005).

Izbor najvažnijih znanstvenih radova (do 5):

1. Rimac, Ivan; Milas, Goran. (2005.) In Search Of Democratic Development Agents - Comparative analysis of satisfaction with democracy in European countries // *In Search of identity: A comparative study of values: Croatia and Europe* / Baloban, Josip, editor(s). Zagreb : Golden marketing - Tehnička knjiga, 85-114.

2. Rimac, Ivan; Štulhofer, Aleksandar. (2004.) Socio-cultural values, economic development and political stability as correlates of trust in the European Union // *Croatian Accession to the European Union: Institutional Challenges* / Ott, Katarina, editor(s). Zagreb : Institute of Public Finance : Friedrich Ebert Stiftung, 301-326.

3. Štulhofer, Aleksander, Rimac, Ivan. *Determinants of Homonegativity in Europe* // *Journal of sex research*, 46(1), 24-32.

4. Kaliterna, Ljiljana; Rimac, Ivan. *Who are potential returnees to the Croatian East?* // *Društvena istraživanja*. 6 (1997), 2-3 (28-29); 281-291.

5. Rimac, Ivan. *Strukturiranje političkih problema i modernizacija društva. (Political problems structuring and modernization of society)* // *Društvena istraživanja*. 13 (2004), 3; 405-422.

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja (do 5):

1. Rimac, Ivan. - Forced modernization, can EU accession facilitate modernization of transition societies? // *European Values Study*, Warsaw, 2004.

2. Kaliterna Lipovčan, Ljiljana; Rimac, Ivan. *Values, Life satisfaction and Happiness in Croatia - Comparative Analysis within European Context* // *University of Georgia*, Athens, 2004.

3. Rimac, Ivan. - *Političke elite u tranzicijskim zemljama (Political elites in transition countries)* // *Etika i politika – Odgovornost za javno djelovanje* / Centar za promicanje socialnog nauka Crkve, Hanns-Seidel-Stiftung, Goethe Institut Inter Nationes, Zagreb, 2003.

4. Rimac, Ivan; Milas, Goran. *Novi pristupi u metodologiji komparativnih istraživanja (New approaches in methodology of comparative research)* // XIII. dani psihologije u Zadru: sažetci radova / Sorić, Izabela (ur.). Zadar: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zadru, 2002. 69-69.

Dr. sc. Nenad Starc, znanstveni savjetnik

Ekonomski institut Zagreb, Kenedijev trg 7, 10000 Zagreb

tel: 385 1 2362219 fax: 385 1 2335165
e-mail: nstarc@eizg.hr

Obrazovanje:

1997. - doktorat (Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).
1978. – magisterij (Department of City and Regional Planning, University of California, Berkeley).
1972. – diploma (Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).

Karijera:

1973. Počeo raditi na Ekonomskom institutu Zagreb. Do sredine 1980-ih bavio se ocjenom investicijskih projekata, regionalnom ekonomikom i ekonomikom okoliša. Od 1987. godine usredotočuje se na područje regionalnog, a posebno otočnog razvoja.

1974. Jednomjesečni studijski boravak u Nizozemskoj – tema: prostorno uređenje

1984 Tromjesečni studijski boravak na Sveučilištu u Aberdeenu, Velika Britanija - tema: ekonomika okoliša

1987. Jedan od osnivača i ravnatelj Centra za razvoj otoka u Malom Lošinj

1989. Jedan od osnivača International Scientific Council for Island Development - INSULA, nevladine udruge za promicanje istraživanja i razvoja malih otoka pri UNESCOu. Radi na desetak razvojnih projekata otoka, uglavnom na Sjevernom Jadranu.

1997 – 1999 Savjetnik u Ministarstvu obnove i razvitka sa posebnim zadatkom pripreme Nacionalnog programa razvitka otoka (usvojen u Saboru 1997.) i Zakona o otocima (usvojen 1999.)

1999 Provedeći odredbe Zakona o otocima izrađuje prvi Program održivog razvoja otoka za otok Šoltu

2000 – 2005 Savjetnik u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture

2001. Pokreće desetogodišnju suradnju Ekonomskog instituta Zagreb i Gesellschaft fuer Technische Zusammenarbeit (GTZ) u području regionalnog razvoja usmjerenu na jačanje kapaciteta lokalne samouprave

2003. Član radne skupine Državnog zavoda za statistiku za određivanje hrvatske NUTS klasifikacije

2003 - 2005. Glavni metodološki koordinator pripreme 26 Programa održivog razvoja otoka u Ministarstvu mora prometa i infrastrukture

2004 - 2009. Predsjednik Znanstvenog vijeća Ekonomskog instituta Zagreb

Nastavne aktivnosti

2000 – 2004. Gost predavač na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Splitu - predmet: ekonomika okoliša i održivi razvoj

2006 – 2008. Nositelj predmeta Održivi razvoj na specijalističkom postdiplomskom studiju Eko inženjerstvo Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu.

2008. Gost predavač na specijalističkom poslijediplomskom studiju Lokalni ekonomski razvoj Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

2009. Nositelj predmeta Održivi razvoj na međunarodnom postdiplomskom studiju Environmental Management Policy and Sustainability (EMPS) u organizaciji Sveučilišta u Zagrebu Hrvatska, Sveučilišta u Splitu Hrvatska, Sveučilišta u Debrecinu Mađarska i Sveučilišta u Dublinu Irska

2009. Gost predavač na specijalističkom poslijediplomskom studiju Lokalna demokracija i razvoj Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

Prezentirao radove na preko 30 međunarodnih skupova o različitim temama iz područja regionalne ekonomike, i ekonomike okoliša

Dr. sc. Paul Stubbs, znanstveni savjetnik

- e-mail: pstubbs@eizg.hr

- URL: <http://www.eizg.hr>

Znanstveni savjetnik, prvi izbor (sociologija, opća sociologija)

- 1988. - doktorirao na Sveučilištu u Bathu, Velika Britanija (društvene znanosti - sociologija).
- 1985. - diplomirao na Sveučilištu u Warwicku, Velika Britanija (socijalni rad).
- 1981. - magistrirao na Sveučilištu u Leicesteru, Velika Britanija (sociologija).
- 1980. - diplomirao na Sveučilištu u Hullu, Velika Britanija (društvene znanosti).

Od 1.11.2003 zaposlen u Ekonomskom institutu, Zagreb.

Područja znanstvenog interesa

Siromaštvo, nejednakost, i socijalna isključenost; reforma socijalne politike i socijalne zaštite; prijenos i prijevod mjera i politika; novi regionalizam; društvena odgovornost poduzeća i socijalno izvještavanje; socijalni kapital, umrežavanje i inovacije.

Do sada objavio 3 i uredio 3 knjige, objavio oko 60 znanstvenih članaka. Od 2003., sve u Crosbi- <http://bib.irb.hr/lista-radova?autor=280220>

Predavao na:

- Doktorski studij socijalnog rada i socijalne politike, Specijalistički studij socijalne politike, predmet: Hrvatska socijalna politika i europski socijalni model.
- Postdiplomski specijalistički studij NVO Menadžment i zagovaranje, predmet Globalizacija i NVO sektor.

- IGBS, Zagreb and Kelley School of Business, Indian University: MBA, Business Ethics and Corporate Social Responsibility.

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. Održivi razvoj, inovacije i regionalna politika RH (MZOŠ).
2. Socioekonomski aspekti nezaposlenosti, siromaštva, i društvene isključenosti (MZOŠ).
3. Regional Human Development Report on Social Exclusion (UNDP, RBEC).

Izbor najvažnijih znanstvenih radova (do 5):

1. Stubbs, Paul; Zrinščak, Siniša. Rescaling Emergent Social Policies in South East Europe // Social Policy Review 21, Analysis and Debate in Social Policy, 2009 / Rummery, Kirstein ; Greener, Ian ; Holden, Chris (ur.). Bristol, VB : Policy Press, 2009. Str. 285-305.
2. Paul Stubbs; Siniša Zrinščak. Croatian Social Policy: The Legacies of War, State-building and Late Europeanization. // Social policy & administration. 43 (2009) , 2; 121-135 (članak, znanstveni).
3. Solioz, Christophe; Stubbs, Paul. Emergent regional co-operation in South East Europe: towards ' open regionalism' ?. // Journal of South east European and Black Sea Studies. 9 (2009) , 1-2; 1-16 (članak, znanstveni).
4. Stubbs, Paul. Stretching Concepts Too Far?: Multi-level governance, policy transfer and the politics of scale in South-eastern Europe. // South East European Politics. 6 (2005) , 2; 66-87 (članak, znanstveni)
5. Kordej-De Villa, Željka ; Stubbs, Paul ; Sumpor, Marijana (ur.). Participativno upravljanje za održivi razvoj /Zagreb : Ekonomski institut, 2009.

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja (do 5):

1. Đokić, Irena; Starc, Nenad; Stubbs, Paul. Participation in Transition: the problems and possibilities of participatory approaches to strategic development management in three localities in Croatia // Local Development and Governance in Central, East and South-East Europe / OECD LEED Center for Local Development (ur.). Trento : OECD LEED Center for Local Development, 2005.
2. Starc, Nenad; Stubbs, Paul. Islanders vs. the State: Participation in island development programmes in Croatia// 47th Congress of the European Regional Science Association - Local governance and sustainable development. Pariz : European Regional Science Association, 2007.
3. Stubbs, Paul; Redžepagić, Denis. Rethinking clusters and social capital in Croatia // EACES 9th Bi-Annual conference: Development strategies- a comparative view, 2006.

Dr. sc. Inga Tomić-Koludrović, redovita profesorica

e-mail: itomic@unizd.hr

URL: <http://www.unizd.hr/Default.aspx?tabid=800>

1977. - prof. komparativne književnosti i sociologije (Filozofski fakultet u Zagrebu).

1992. - magistra sociologije kulture (Oddelek za sociologiju, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani).

1998. - doktorica sociologije (Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu).

Izabrana u zvanje redovite profesorice 22 .04. 2008.

Područja znanstvenog interesa

- suvremene sociološke teorije; kultura i identitet; hrvatsko društvo; žene i mladi: kulturna politika i grad

- do sada osobno ili u koautorstvu objavila 5 i uredila 1 knjigu, osobno ili u koautorstvu objavila 10 poglavlja u međunarodnim i domaćim knjigama, 27 znanstvenih radova u međunarodno priznatim časopisima i publikacijama, 14 znanstvenih radova u kategoriziranim hrvatskim časopisima, te 6 stručnih radova. Održala 2 pozvana predavanja na uglednim inozemnim sveučilištima (Massachusetts Institute of Technology i Boston College), 10 pozvanih predavanja na međunarodnim znanstvenim skupovima, sudjelovala osobno ili u koautorstvu s 20 priopćenja na međunarodnim i s 5 na nacionalnim znanstvenim skupovima. Održala i brojna predavanja na stručnim skupovima, na skupovima namijenjenih široj javnosti, te sudjelovala na brojnim javnim tribinama i okruglim stolovima.

- Do sada predavala na poslijediplomskom magistarskom studiju iz pedagogije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na Poslijediplomskom tečaju za stručnu izobrazbu u području kulturnog turizma Uniadriion Sveučilišta u Bologni, na doktorskom studiju Europski studiji: jezici i kulture u dodiru Sveučilišta u Zadru, te na nacionalnom Doktorskom studiju sociologije koji koordinira Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagreb.

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. Voditeljica znanstvenog projekta Hrvatsko društvo: identitet, mobilnost i nove tehnologije, Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa RH (MZOS 269-0762385-2380), 2007-2010.

2. Voditeljica znanstvenog projekta "Novi mediji: sociološki, estetski i tehnološki aspekti". Ministarstvo znanosti i tehnologije RH (215001) (2001 – 2006).

3. Istraživačica u međunarodnom projektu "Values for the Creative Economy: The Role of Education", ASO- Austrian Science and Research Liaison Office (2006 – 2007).

4. Voditeljica subkontratkorskog projekta "Convivio – European Network of Excellence for people-centered design of interactive technologies" - The Network of People-Centered Design of Interactive Systems - FP5 projekt [IST 2001 38265] (Koordinator projekta: KTH (Royal Institute of Technology) – Stockholm University of Milano – Bicocca, Consorzio Roma Ricerche) (2004-2005).

5. Istraživačica na međunarodnom projektu "New Media and New Political Space in Transition Countries" u sklopu programa ALIS -MZOŠ RH i The British Council (2001 – 2004).

Izbor najvažnijih znanstvenih radova relevantnih za program studija (do 5):

1. Tomić-Koludrović, I./Petrić, M. (2007) "From Transitional to Mixed Society: Croatia between Two Modernizations", u *La questione adriatica e l'allargamento dell'Unione europea*, Milano: Franco Angeli, str. 127-161.
2. Tomić-Koludrović, I./Petrić, M. (2007) "New Cultural Tourists in a Southeastern European City: The Case of Split", u *The Creative City: Crossing Visions and New Realities in the Region*, Zagreb: Institute for International Relations, str. 125-150.
3. Tomić-Koludrović, I./Petrić, M. (2005) "Creative Industries in Transition: Towards a Creative Economy", u *The Emerging Creative Industries in Southeastern Europe*, Zagreb: Institut za međunarodne odnose, str. 7-23.
4. Petrić, M./Tomić-Koludrović, I. (2005) "Creative City vs. Kulturstadt: Implications of Competing Policy Formulations", u *The Emerging Creative Industries in Southeastern Europe*, Zagreb: Institut za međunarodne odnose, str. 127-156.
5. Tomić-Koludrović, I./Petrić, M. (2004): "Identities on the Net: Gender and National Stereotypes on Croatian Broad-Reach Portals", *Društvena istraživanja* 13 (4-5): 803-823.
<http://hrcak.srce.hr/file/24576>

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja (do 5):

1. Tomić-Koludrović, I. (2009), "The role of theory: Sociology's response to the Bologna educational reform in Croatia", *Challenges for Sociology in an Unequal World*, Conference of the ISA Council of National Sociological Associations (Taipei, 24. 4. 2009).
http://www.ios.sinica.edu.tw/cna/download/5a_TomicKoludrovic
2. Petrić, M. /I. Tomić-Koludrović (2006), "Changing Media Ecologies: Croatia Approaching the EU", konferencija *Media in the Enlarged Europe: An International Conference on Policy, Industry, Aesthetics & Creativity*, Luton, Velika Britanija, 5-6. svibnja, 2006.
3. Tomić Koludrović, I./ M. Petrić (2006), "Creative Economy in a Mixed Society: Approaches to Measuring its Potential", prezentiran na "Cultural Transitions in SEE: The Creative City: Crossing Visions & New Realities in the Region", Dubrovnik, 8-14 svibnja, 2006.
4. Petrić M./Tomić-Koludrović, I. (2005), "Features are not Enough: Mixed Methods in Web Site Analysis", godišnja konferencija Association of Internet Researchers "Internet Research 6.0: Internet Generations" (Chicago, 6. 10. 2005).
5. Tomic-Koludrovic, I. (2004), "The Role of New Media in the Democratization of Society in the Postsocialist Countries", *Comparative Media Studies Colloquium*, Massachusetts Institute of Technology, veljača, 2004.

Studijski boravci i stipendije

2003-2004 - Fulbright Program 2003/2004 visiting scholar na Comparative Media Studies Program, MIT (Massachusetts Institute of Technology) i Sociology Department, Boston College.

Prof.ssa Agnese Vardanega (Professoressa di seconda fascia)

E-mail: avardanega@gmail.com

<http://www.agnesevardanega.eu>

1992. - diploma sociologije (Sveučilište u Rimu, "La Sapienza").

1993. - magisterij iz metodologije društvenog istraživanja (Sveučilište u Rimu, "La Sapienza").

1997. - doktorat iz metodologije političkih i društvenih znanosti (Sveučilište u Rimu, "La Sapienza").

Područja znanstvenog interesa

Metodologija i epistemologija društvenih istraživanja: primijenjena društvena istraživanja u polju inovacija, turizma i društvenog iskustva; metodološka i tehnička pitanja istraživanja elektroničkih sadržaja (intervjuiranje, promatranje, analiza sadržaja).

- Predavala na nekoliko magistarskih studija. Članica programskog odbora za doktorski program Društvene politike i lokalni razvoj (Sveučilište u Teramu) te doktorski program Primijenjena istraživanja u društvenim znanostima (Sveučilište u Rimu, "La Sapienza").

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. «Rebuilding identities», financiralo Sveučilište u Teramu (2009).
2. «Territories and identities. Processes of identity re-construction and reterritorialisation in Abruzzo», financiralo Sveučilište u Teramu (2008).
- 3.) «Innovation in the local development systems of “Terza Italia”: suggestion for new governance strategies» (koordinator: Prof. E. Minardi, Sveučilište u Teramu). (PRIN – Strateški projekt od nacionalne važnosti). Ministarstvo sveučilišta Republike Italije.

Izbor najvažnijih znanstvenih radova (do 5):

1. «Costruire indicatori per la ricerca valutativa. Costruttivismi e principio di realtà», in Costruire e usare indicatori nella ricerca sociale e nella valutazione, a c. di C. Bezzi, L. Cannavò e M. Palumbo, Milano: FrancoAngeli («Building indicators for evaluation research. Constructivisms and reality principle», in Building and using indicators in social and evaluation research), 2010.
2. «La tradizione come ambivalente risorsa per lo sviluppo. Note di ricerca», Il Risparmio Review (Riv. trimestrale dell'ACRI), n.1 gen-mar («Tradition as an ambivalent resource for development. Remarks for the research»), 2009.
3. «L'identità dei territori nell'esperienza turistica», Territori Sociologici, n.6 (55 p., Roma, Aracne) («Territorial identities in tourist experience»), 2009.
4. «Le ragioni del soggetto. Credenze, esperienza, razionalità», Milano, FrancoAngeli (The reasons of the Subject. Beliefs, experiences, rationality), 2008.

5. «L'analisi dei dati qualitativi con Atlas.ti. Fare ricerca sociale con i dati testuali», Roma: Aracne. (Qualitative data analysis with Atlas.ti. Doing social research with textual data), 2008.

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja(do 5):

1. «Incontro turistico e costruzione dei luoghi», relazione presentata al seminario di studio Territori Turismi e Identità, Teramo, Università degli Studi, 17 settembre 2009.

2. «L'identità dei territori nell'esperienza turistica», relazione presentata al ciclo di seminari Territori e Identità, Teramo, Università degli Studi, maggio 2009.

3. PhD Lecture: «Applicare la Grounded Theory: origini, limiti, vantaggi, prospettive» (21 maggio 2009).

4. PhD Lecture: «Cosa ha a che fare l'ontologia con la metodologia della ricerca» (Univ. di Roma "La Sapienza" - 23 aprile 2009).

5. «Costruire indicatori per la valutazione: costruttivismi e principio di realtà», nell'ambito del SeminarioAiv - Gli indicatori sociali e il loro uso valutativo, Roma Università degli studi "La Sapienza" (Facoltà di Sociologia - Scienze della Comunicazione), 14 marzo 2008.

Dr. sc. Siniša Zrinščak, redoviti profesor

e-mail: sinisa.zrinscak@zg.t-com.hr

URL: <http://www.sinisazrinscak.webs.com/>

1984. - diplomirani sociolog (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu).

1990. - magistar sociologije (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu).

1998. - doktor sociologije (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu).

Izabran u zvanje redovitog profesora 17 .01. 2007. godine

Područja znanstvenog interesa:

Socijalna politika, posebice obiteljska i zdravstvena politika, socijalni procesi u postkomunističkim zemljama, sociologija religije, crkveno-državni odnosi, civilno društvo.

Objavljeni radovi:

Do sada osobno ili u koautorstvu objavio: 5 knjiga, uredio 4 knjige, 26 poglavlja u međunarodnim i domaćim knjigama, 11 znanstvenih radova u CC i WoS citatnim časopisima, 1 znanstveni rad u međunarodnom recenziranom časopisu, 15 znanstvenih radova u kategoriziranim hrvatskim časopisima, 11 znanstvenih radova u zbornicima skupova i ostalim publikacijama te 18 stručnih radova i publikacija.

Održao veliki broj pozvanih predavanja te priopćenja na međunarodnim i domaćim znanstvenim konferencijama. Održao i brojna predavanja na stručnim skupovima, javnim tribinama te okruglim stolovima.

Bio ili još uvijek je nositelj ili sunositelj pojedinih predmeta na specijalističkim, magistarskim i doktorskim studijama na fakultetima Sveučilišta u Zagrebu: Pravnom fakultetu, Filozofskom fakultetu, Fakultetu političkih znanosti, Katoličkom bogoslovnom fakultetu.

Izbor najvažnijih projekata (do 5):

1. WAVE - Welfare and Values in Europe: Transitions related to religion, minorities, and gender – međunarodno komparativno istraživanje financirano u okviru EU-FP6, voditelj projekta za Hrvatsku (2006-2009).
2. REVACERN – Religion and Values: Central and Eastern European Research Network - međunarodno komparativno istraživanje financirano u okviru EU-FP6, član hrvatskog istraživačkog tima (2007-2010).
3. Pokazatelji socijalne kohezije i razvoj hrvatskoga socijalnog modela – istraživački projekt financiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, voditelj projekta (2007-2011).
4. Europsko istraživanje vrijednosti 2008. – istraživački projekt financiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, član istraživačkog tima (2007-2011).
5. Civil Society Index – komparativno međunarodno CIVICUS istraživanje o civilnom društvu, član istraživačkog tima (2004-2005).

Izbor najvažnijih znanstvenih radova (do 5):

1. Puljiz, V., Bežovan, G., Matković, T., Šućur, Z., Zrinščak, S. (2008.) Socijalna politika Hrvatske. Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu.
2. Bežovan, G., Zrinščak, S. (2007.) Civilno društvo u Hrvatskoj. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo.
3. Stubbs, P., Zrinščak, S. (2009.) Rescaling Emergent Social Policies in South East Europe. In: Rummery, K. Greener, I., Holden, C. (eds.) Social Policy Review 21. Analysis and Debate in Social Policy, 2009. University of Bristol: The Policy Press, pp. 283-305.
4. Stubbs, P., Zrinščak, S. (2009.) Croatian Social Policy: The Legacies of War, State-building and Late Europeanization. Social Policy & Administration, 43 (2): 121-135.
5. Matković, T., Šućur, Z., Zrinščak, S. (2007.) Inequality, Poverty, and Material Deprivation in New and Old Members of the European Union. Croatian Medical Journal, 48:636- 652.

Izbor najrelevantnijih pozvanih predavanja i konferencijskih priopćenja (do 5):

1. R. Cnaan, A. Pessi, S. Zrinščak: Students' Values and Religiosity and their Impact on Pro-Social Behavior: A Cross-National Perspective; L. Hustnix, F. Handay, L. Meijs, S. Zrinščak: Context, not Genes. Gender Differences in Student Volunteering in 15 Countries, ARNOVA'S 38th Annual Conference: Philanthropy in Communities. Finding Opportunities in Crisis, (Cleveland, OH, SAD, 19-21.11.2009).

2. S. Zrinščak: Immigrants and social networks: cultural approach; S. Zrinščak, K. Nikodem: Legacy and challenges: sociology of religion in CEE, 9th ESA (European Sociological Association) Conference: European Society or Societies (Lisabon, 2-5.9.2009.)
3. S. Zrinščak: Social rights and immigrants: the ambiguous role of social networks, 6th ESPAnet conference: Cross-border influences in social policy (Helsinki, Finska, 18-20.9.2008.).
4. Siniša Zrinščak: Public religions vs. Pluralism; S. Zrinščak: Civil society as a service provider – an impossible task for post-communist societies, 8th Conference of the European Sociological Association: Conflict, Citizenship and Civil Society (Glasgow, UK, 3-6.9.2007.)

4.4. Optimalan broj studenata

Za kvalitetnu izvedbu i u kontekstu potreba područja, predviđen je upis do 10 studenata/ica u generaciji. To je optimalan broj za istraživački doktorski studij koji je predložen i u okviru kojega je predviđeno da svaki/a mentor/ica vodi jednog/u ili najviše dvoje studenata/ica u generaciji.

4. 5. Procjena troškova studija po polazniku

Izračun za 8 polaznika

A – Planirani sati nastave: koja se izvodi tijekom cjelokupnog studija	96 (četiri dana u semestru x 6 sati x 4 semestra)
B – Planirani sati mentorskog rada sa svim studentima tijekom cijelog studija	576 sati (7 sati po kandidatu x 4 semestra + 2 x 22 sati čitanja i ispravke dokorskog rada po kandidatu)
C – Planirani sati ocjene seminarskih radova, ispita • Seminarski rad – 1 sat • Ispit – 1 sat	280 sati

I Troškovi nastave, mentorskog rada, seminara i ispita

Brutto naknada za 1 sat za A	566,00 Kn
Brutto naknade za A 96 x 566,00 =	54.336,00 Kn
Brutto naknade za 1 sat B i C	283,00 Kn
Brutto naknade za B i C 856 x 283,00 =	242.248,00 Kn
Ukupno brutto A + B + C	296.584,00 Kn

II Troškovi suradnika izvan Zadra

Broj suradnika izvan Zadra	10
Prosječan broj dolazaka tijekom studija	4
Ukupan broj dolazaka	40
Troškovi smještaja (120,00 Kn x 40 x 2 dana	9.600, 00 Kn
Dnevnice (40 x 123 Kn x 3)	14.760, 00 Kn
Putni troškovi (40 x 1500,00 Kn)	60.000,00 Kn
II Troškovi suradnika izvan Zadra	84,360,00Kn

III Administrativni i režijski troškovi

Administrativni i režijski troškovi	20.000,00 Kn
--	---------------------

Ukupni troškovi studija (I+II+IV+V)	400.944,00 Kn
Cijena studija po polazniku	50.118,00 Kn
Cijena studija po semestru za polaznika	8.353,00 Kn

4. 5.1.. Financiranje studijskog programa

Izvori financiranja doktorskog programa su:

- Sredstva iz znanstvenih projekata i programa regionalnog razvoja (različiti financijeri, uključujući i EU).
- Školarine koje uplaćuju studenti, odnosno organizacije koje studentima plaćaju školarinu.
- Sponzorstva međunarodnih mreža i ustanova.²⁰

Financijska sredstva koja će se prikupiti iz navedenih izvora prvenstveno su namijenjena organizaciji tematskih radionica i unapređenju nastavnih sadržaja.

Nositelj studija omogućuje studentima/icama sklapanje ugovora o kreditu s poslovnim bankama po subvencioniranim kamatama.

4. 7. Kvaliteta studijskog programa

Posebna pozornost posvetit će se izradi metodologije praćenja kvalitete i ishoda doktorskog programa. U fazi pripreme nastavnog programa, kvaliteta se prati kroz usporedbu sa sličnim programima koji se izvode na drugim fakultetima (*benchmarking*). U fazi izvedbe programa kvaliteta i uspješnost izvedbe programa prate se i u znanstveno-nastavnom i u znanstveno-istraživačkom dijelu.

²⁰ Srednjoeuropska inicijativa (CEI University Network Joint Programme) odobrila je sredstva za financiranje studentske mobilnosti u prvoj godini studija. Talijansko Ministarstvo vanjskih poslova najavilo je financijski doprinos kroz sveučilišnu mrežu Uniadriion. Projekt je prijavljen za financiranje i na natječaj CBC IPA (program prekogranične suradnje u okviru predpristupnih fondova EU), koji je u tijeku.

Kvaliteta i uspješnost izvedbe u znanstveno-nastavnom dijelu programa prati se studentskim evaluacijama i prezentacijama radova koji nastaju tijekom nastave.

U okviru znanstveno-istraživačkog dijela programa, glavni oblici praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe doktorskog programa su javna obrana prijedloga teze, javna obrana doktorske disertacije, vrednovanje prihvaćenih rezultata znanstvenog istraživanja te obveza objavljivanja znanstvenih radova.

Nakon izvedbe nastavnog programa, kvaliteta i uspješnost izvedbe programa prati se vrednovanjem rezultata ispita, anketom i povratnim informacijama nakon stjecanja diplome od bivših studenata/ica. Pri praćenju rezultata ispita, na temelju izrađenih radova procjenjuje se jesu li studenti/ce u odgovarajućoj mjeri usvojili znanja i vještine čije je stjecanje predviđeno kolegijem. Nadalje, nakon izvedbe programa studente/ice se anketira o kvaliteti izvođenja nastave/mentorstva. Rezultati anketa uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metodama izvođenja nastave/mentorstva.

Zadar, 22. travnja 2010.

Pročelnica Odjela za sociologiju
Sveučilište u Zadru
prof. dr. sc. Inga Tomić-Koludrović

